

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2021)0277

ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam — atgriezīsim savā dzīvē dabu

Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūcija par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu (2020/2273(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020)0380),
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640) un Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par to pašu tematu¹,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “Stratēģija “No lauka līdz galdam”. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā” (COM(2020)0381),
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 26. februāra paziņojumu “ES rīcības plāns savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai” (COM(2016)0087),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 2. oktobra ziņojumu “Starpposma pārskats par ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju līdz 2020. gadam” (COM(2015)0478),
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 23. jūlija paziņojumu “Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus” (COM(2019)0352) un Parlamenta 2020. gada 16. septembra rezolūciju par ES lomu pasaules mežu aizsardzībā un atjaunošanā²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1386/2013/ES (2013. gada 20. novembris) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam “Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem”³ un priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam (2020. gada 14. oktobris) par jaunu vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (COM(2020)0652),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0005.

² Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0212.

³ OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.

stratēģijas pamatdirektīva)¹,

- ņemot vērā Starpvaldību zinātnes un politikas platformas bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*) 2019. gada 31. maija globālo novērtējuma ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (KBD) un tās Pušu konferences gaidāmo 15. sesiju (COP 15),
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā KBD sekretariāta 2020. gada 15. septembra 5. globālo pārskatu par bioloģisko daudzveidību,
- ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) ziņojumus, konkrēti 2019. gada 24. septembra īpašo ziņojumu “Okeāns un kriosfēra klimata pārmaiņu laikā”, 2019. gada 8. augusta īpašo ziņojumu “Klimata pārmaiņas un zeme” un 2018. gada 8. oktobra īpašo ziņojumu “Globālā sasilšana 1,5 °C apmērā”,
- ņemot vērā Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*),
- ņemot vērā Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju,
- ņemot vērā Konvenciju par Vidusjūras reģiona jūras vides un piekrastes aizsardzību, Konvenciju par Melnās jūras aizsardzību pret piesārņojumu, Helsinku Konvenciju par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību un Konvenciju par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna Ziemeļaustrumu daļā,
- ņemot vērā ANO īpašā referenta 2018. gada 24. janvāra un 2020. gada 15. jūlija ziņojumus par pienākumiem saistībā ar cilvēka tiesībām dzīvot drošā, tīrā, veselīgā un ilgtspējīgā vidē,
- ņemot vērā ANO līderu 2020. gada 28. septembra solījumu dabai “Kopīgiem spēkiem līdz 2030. gadam pavērst pretējā virzienā biodaudzveidības zudumu, panākot ilgtspējīgu attīstību”,
- ņemot vērā Eiropas Vides aģentūras (EVA) 2019. gada 4. decembra ziņojumu “Eiropas vide — stāvoklis un perspektīva 2020. gadam: zināšanas ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu”,
- ņemot vērā EVA 2020. gada 19. oktobra ziņojumu “Dabas stāvoklis ES – saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti”,
- ņemot vērā ANO Vides programmas Starptautiskās resursu komisijas 2019. gada globālo pārskatu par resursiem,
- ņemot vērā *IPBES* 2020. gada 29. oktobra darbsemināra ziņojumu par biodaudzveidību

¹ OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.

un pandēmijām,

- ņemot vērā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) 2020. gada ziņojumu par zvejniecības un akvakultūras stāvokli pasaulē,
- ņemot vērā Komisijas Zinātnes politikas kopīgā pētniecības centra 2020. gada 13. oktobra ziņojumu “Ekosistēmu un to pakalpojumu kartēšana un novērtēšana — ES ekosistēmas novērtējums”,
- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2020. gada 5. februāra īpašo ziņojumu “Augu aizsardzības līdzekļu ilgtspējīga lietošana: ierobežots progress risku novērtēšanā un samazināšanā”, 2020. gada 5. jūnija īpašo ziņojumu “Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos”, 2020. gada 9. jūlija īpašo ziņojumu “Savvaļas apputeksnētāju aizsardzība ES: Komisijas iniciatīvas nav devušas rezultātus” un 2020. gada 26. novembra īpašo ziņojumu “Jūras vide: ES aizsardzība ir plaša, bet virspusēja”,
- ņemot vērā EVA 2020. gada 6. oktobra brīfingu “Pārvaldības efektivitāte ES *Natura 2000* aizsargājamo teritoriju tīklā”,
- ņemot vērā EVA 2021. gada 11. janvāra brīfingu “Izaugsme bez ekonomikas izaugsmes”,
- ņemot vērā rezultātus, kas gūti KBD *ad hoc* tehnisko ekspertu grupā saistībā ar 2020. gada 15. aprīļa riska novērtējumu,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 16. janvāra rezolūciju par Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sesiju (*COP 15*)¹,
- ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā²,
- ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 14. marta rezolūciju par Gada stratēģisko ziņojumu par ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu un sasniegšanu³,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 22. oktobra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā⁴,
- ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 15. novembra rezolūciju par rīcības plānu attiecībā uz vidi, cilvēkiem un ekonomiku⁵,
- ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 6. jūlija rezolūciju par Japānas lēmumu 2015.–2016. gada sezonā atsākt vaļu medības⁶ un 2017. gada 12. septembra rezolūciju par vaļu

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0015.

² Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.

³ OV C 23, 21.1.2021., 130. lpp.

⁴ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0285.

⁵ OV C 356, 4.10.2018., 38. lpp.

⁶ OV C 101, 16.3.2018., 123. lpp.

medībām Norvēģijā¹,

- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par ilgtspēju sekmējošu stratēģiju attiecībā uz ķīmikālijām²,
 - ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 9. septembra rezolūciju par Eiropas gadu zaļākām pilsētām (2022)³,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk —”Harta”),
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas, Ārlietu komitejas un Zivsaimniecības komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu (A9-0179/2021),
- A. tā kā Eiropas Parlaments ir izsludinājis ārkārtas situāciju klimata un vides jomā un apņēmies steidzami īstenot konkrētas darbības, lai apkarotu un ierobežotu šos draudus pirms nav par vēlu⁴; tā kā biodaudzveidības zudums un klimata pārmaiņas ir savstarpēji saistītas un viena otru pastiprina⁵, abas rada līdzvērtīgus draudus dzīvībai uz mūsu planētas un līdz ar to šīs problēmas nekavējoties ir jārisina kopā;
- B. tā kā dabas stāvoklis pasliktinās cilvēku vēsturē nepieredzētā ātrumā un apmērā; tā kā aplēsts, ka pasaulē izzušana draud vienam miljonom sugu⁶; tā kā labvēlīgs statuss ir tikai 23 % sugu un 16 % dzīvotņu, kuras iekļautas ES dabas aizsardzības direktīvās⁷;
- C. tā kā ES Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam un KBD satvarā gaidāmā starptautiskā nolīguma mērķis ir līdz 2030. gadam izveidot Eiropas un pasaules mēroga biodaudzveidības sistēmu;
- D. tā kā 2021. gads būs izšķirīgs biodaudzveidībai un tā kā *COP 15* jābūt Parīzes nolīguma stūrakmenim, uz ko balstīt biodaudzveidības aizsardzību; tā kā *UNFCCC COP 15* un *COP 26* ir unikāla iespēja no reaģējošas darbības modeļa pāriet uz proaktīvu modeli un panākt vajadzīgās transformatīvās izmaiņas;
- E. tā kā ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam ir viena no galvenajām Eiropas zaļā kursa iniciatīvām; tā kā ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam un stratēģija “No

¹ OV C 337, 20.9.2018., 30. lpp.

² Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0201.

³ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0241.

⁴ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.

⁵ *Karlsruher Institut für Technologie*, “Klimata pārmaiņas saasina biodaudzveidības zudumu: biodaudzveidības mērķos pēc 2020. gada jāņem vērā globālā sasīšana”, *Science Daily, Rockville*, 2020.

⁶ *IPBES* Globālā novērtējuma ziņojuma par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem kopsavilkums politikas veidotājiem.

⁷ Dabas stāvoklis ES – saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

lauka līdz galdam” kopā ar citām rīcībpolitikām radīs pārmaiņas, kas palīdzēs aizsargāt dabu un saglabāt biotopus un sugas;

- F. tā kā pieejamie pierādījumi liecina, ka nav par vēlu apturēt un pavērst pretējā virzienā biodaudzveidības zuduma pašreizējās tendences¹, tā kā šajā ziņā vajadzēs būtiskas izmaiņas;
- G. tā kā cilvēki ir dabas daļa un tā kā daba ir vērtība pati par sevi; tā kā biodaudzveidība ir neatņemama pasaules mantojuma daļa;
- H. tā kā sugu izzušana ir pastāvīga, apdraudot ekosistēmas un ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu un radot draudus cilvēku labbūtībai un izdzīvošanai; tā kā Starptautiskā Dabas aizsardzības savienība (*IUCN*) paziņojusi, ka iepriekšējo desmit gadu laikā vien ir izzudušas 160 sugas;
- I. tā kā saskaņā ar *IPBES* aplēsto līdz 2050. gadam būtiski izmainīta tiks sauszemes platība 90 % apmērā, turklāt 75 % apmērā tā jau ir būtiski izmainīta; tā kā 85 % no mitrāju platībām jau ir izzuduši;
- J. tā kā biodaudzveidībai ir izšķirīga nozīme, lai nodrošinātu pārtikas apgādi, cilvēka labbūtību un attīstību visā pasaulē;
- K. tā kā ES jāizmanto iespējas, lai Covid-19 pandēmijā gūto pieredzi iekļautu savās rīcībpolitikās un mērķos;
- L. tā kā 70 % jauno slimību un pandēmiju rodas no dzīvniekiem²; tā kā Covid-19 pandēmija parādīja, ka biodaudzveidībai kaitīga prakse var palielināt apdraudējumu cilvēku un dzīvnieku veselībai;
- M. tā kā dabisko dzīvotņu iznīcināšana un tirdzniecība ar savvaļas dzīvniekiem un augiem palielina cilvēka un dzīvās dabas saskarsmi, kas nākotnē būs nozīmīgs krīžu un vīrus slimību izplatību veicinošs faktors³;
- N. tā kā biodaudzveidība labvēlīgi ietekmē cilvēka veselību; tā kā līdz pat 80 % no cilvēkiem paredzētajām zālēm ir dabiska izcelsme⁴;
- O. tā kā ES ir vairāk aizsargājamo teritoriju nekā citviet pasaulē⁵; tā kā juridiski aizsargājamo teritoriju, arī stingri aizsargājamo teritoriju, pašreizējais tīkls nav pietiekami liels, lai nosargātu biodaudzveidību⁶;
- P. tā kā saistībā ar *Natura 2000* tīkla efektīvu pārvaldību ES joprojām pastāv lielas īstenošanas nepilnības;

¹ Piektais globālais pārskats par biodaudzveidību.

² *Daszak, P. et al., Darbsemināra ziņojums par biodaudzveidību un pandēmijām, Starpvaldību zinātnes un politikas platforma bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā, Bonna, 2020.*

³ *Ibid.*

⁴ *Durant, O., Dabas medicīna: no pagātnes nākotnē, Londonas Universitātes koledža, 2018.*

⁵ EVA 2020. gada 23. novembra ziņojums “Ievads Eiropas aizsargājamās teritorijās”.

⁶ ES aizsargājamo teritoriju tīkla *Natura 2020* pārvaldības efektivitāte.

- Q. tā kā *Natura 2000* tīkls palīdz saglabāt sugas, taču daudzas apdraudētas sugas šajā tīklā nav iekļautas¹;
- R. tā kā aplēsts, ka aizsardzības pārvaldībā *Natura 2000* atbalsta 52 000 tiešo un netiešo darbvietu un 3,1 miljons (ceturtā daļa) tūrisma darbvietu saistās ar aizsargājamām teritorijām²; tā kā aizsargājamo teritoriju paplašināšanas mērķis ir saglabāt biodaudzveidību, taču šis process palīdz arī mazināt klimata pārmaiņas un sekmē pielāgošanos tām, kā arī rada ievērojamus ienākumus no ieguldījumiem un jaunām darbvietām;
- S. tā kā Eiropas Revīzijas palāta norādījusi uz būtiskām nepilnībām Savienības rīcībpolitikās saistībā ar biodaudzveidības aizsardzību un atjaunošanu, cita starpā arī saistībā ar nepietiekamiem biodaudzveidības aizsardzības vai atjaunošanas pasākumiem, nepietiekamu īstenošanu un finansējumu, kā arī neatbilstīgiem progresā novērtēšanas rādītājiem³; tā kā turpmākajās ES rīcībpolitikās šie trūkumi būtu jānovērš un jārisina;
- T. tā kā aptuveni 75 % no pasaules pārtikas kultūraugiem ir atkarīgi no apputeksnētājkukaiņiem⁴ un tā kā iepriekšējās desmitgadēs apputeksnētāju skaits ir krasi samazinājies skaits; tā kā biodaudzveidības aizsardzība ir nesaraucami saistīta ar kukaiņu aizsardzību;
- U. tā kā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) vadlīnijas par bitēm nav oficiāli pieņemtas un to pārskatīšana nav sekmīgi pabeigta;
- V. tā kā Eiropas Parlaments 2019. gada 18. decembrī pieņēma rezolūciju par ES apputeksnētāju iniciatīvu⁵, kas apstiprina Parlamenta stingro atbalstu nepieciešamībai aizsargāt apputeksnētājus;
- W. tā kā pašreizējais ES apputeksnētāju iniciatīvas satvars un darbības ir jānostiprina un jāintegre visās ES nozaru rīcībpolitikās;
- X. tā kā monitorings, pētījumi un citas ar kukaiņu aizsardzību saistītās darbības ir sadrumstalotas, nereti ar tām nepietiek, piešķirtais finansējums ir pārāk mazs vai valsts līmenī nav vispār;
- Y. tā kā biodaudzveidības zudums ir saistīts ar ekonomiskām darbībām; tā kā ekonomiskās darbībās jāņem vērā planētas iespējas;
- Z. tā kā biodaudzveidības un ekosistēmu saglabāšana dod tiešus un netiešus ekonomiskos ieguvumus vairumam tautsaimniecības nozaru un nodrošina mūsu tautsaimniecību un sabiedrību funkcionēšanu; tā kā visi uzņēmumi ir tieši vai netieši atkarīgi no ekosistēmu pakalpojumiem; tā kā uzlabota biodaudzveidības politika ar efektīviem pasākumiem var stiprināt ekonomiku un nodrošināt nodarbinātības iespējas;

¹ *ten Brink, P. et al., Natura 2000 un darbvietas – strukturāls pētījums (kopsavilkums)*, Eiropas Vides politikas institūts, Brisele, 2017.

² *Ibid.*

³ Revīzijas palātas 2017. gada 21. februāra īpašais ziņojums “*Natura 2000* tīkla pilna potenciāla īstenošanai jāiegulda vairāk darba”.

⁴ *FAO* 2018. gada 20. maija ziņojums “Kāpēc bites ir svarīgas?”.

⁵ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0104.

- AA. tā kā galvenie tiešie biodaudzveidības zuduma virzītājspēki ir zemes un jūras izmantošanas izmaiņas, dabas resursu ieguve, klimata pārmaiņas, piesārņojums un svešzemju sugu invāzija¹; tā kā papildus dabas saglabāšanai un atjaunošanai ar biodaudzveidības zuduma cēloņiem saistītā rīcība, jo īpaši zemes izmantošanas un pārtikas sistēmu pārkārtošanas nozarēs, ir sevišķi svarīga, lai Biodaudzveidības stratēģiju varētu efektīvi īstenot pēc 2020. gada²;
- AB. tā kā augsne ir kopīgs resurss³ un tās biodaudzveidība pakļauta lielam spiedienam; tā kā ar ES līmeņa augsnes biodaudzveidības monitoringu, ietverot apjoma un mēroga tendences, ilgtermiņā būtu jāpapildina regulārie zemes pārklājuma statistiskie apsekojumi saistībā ar fizikālķīmiskajiem parametriem;
- AC. tā kā lauksaimniecības biodaudzveidība aptver visus biodaudzveidības komponentus, kuri ir būtiski pārtikai un lauksaimniecībai, un visus biodaudzveidības komponentus, kas veido lauksaimniecības ekosistēmas, dēvētas arī par agroekosistēmām (un ietver dzīvnieku, augu un mikroorganismu daudzveidību un mainīgumu ģenētikas, sugu un ekosistēmu līmenī), un šie komponenti ir nepieciešami agroekosistēmas pamatfunkcijas, struktūras un procesu saglabāšanai;
- AD. tā kā ilgtermiņa tendences lauksaimniecības zemē, mežā un putnu un zālāju tauriņu populācijās liecina, ka Eiropā ievērojami samazinājusies lauksaimniecības zemes biodaudzveidība⁴; tā kā pamata cēlonis tam ir dabisko ekosistēmu zudums, fragmentācija un degradācija, ko galvenokārt izraisa lauksaimniecības intensifikācija, intensīva mežu apsaimniekošana, zemes pamešana un pilsētu teritoriju izplešanās⁵;
- AE. tā kā lauksaimniecības zemju ilgtspējīga apsaimniekošana var veicināt plašākas ekosistēmas funkcijas, tādas kā biodaudzveidības aizsardzība, oglekļa uztveršana, ūdens un gaisa kvalitātes saglabāšana, augsnes mitruma uzturēšana, ūdeņu noteces ierobežošana, ūdens iefiltrēšanās augsnē un erozijas novēršana;
- AF. tā kā, ja ņem vērā visu planētas zīdītāju biomasu, tiek lēsts, ka lielākā daļa no tiem ir mājlopi, savukārt savvaļas dzīvnieku īpatsvars ir niecīgs; tā kā satraucoši zems ir arī putnu ģenētiskās daudzveidības līmenis⁶;
- AG. tā kā zvejniecības, akvakultūras un pārstrādes nozares var sniegt ieguldījumu ANO IAM sasniegšanā;
- AH. tā kā zinātniskajos pētījumos paustas bažas, ka atsevišķi zvejas paņēmieni negatīvi

¹ *IPBES*, Globālais 2019. gada 31. maija novērtējuma ziņojums par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem.

² *Leclère, D. et al.*, "Zemes biodaudzveidības līknes maiņai vajadzīga integrēta stratēģija", *Nature*, Vol. 585, *Nature Research*, Londona, 2020, 551.–556. lpp.

³ Eiropas Parlamenta 2021. gada 28. aprīļa rezolūcija par augsnes aizsardzību (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0143).

⁴ Revīzijas palātas īpašais ziņojums "Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos".

⁵ EVA ziņojums "Eiropas vide – stāvoklis un perspektīvas 2020. gadā: zināšanas ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu".

⁶ *Bar-On, Y.M., Phillips, R. un Milo, R.*, "Biomases sadalījums uz Zemes", *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 115. sējums, Nr. 25, *National Academy of Sciences*, Vašingtona, 2018. gads.

ietekmē okeāna biodaudzveidību un jūras vidi;

- AI. tā kā zvejnieki var palīdzēt novērst vides degradāciju un saglabāt jūras vidi, izmantojot ilgtspējīgas metodes un paņēmienus;
- AJ. tā kā dzīvotņu izzušanas, migrācijas koridoru pārrāvumu un zvejas izraisītas pārmērīgas eksploatācijas dēļ, kā arī citu faktoru rezultātā vairākas zivju sugas, piemēram, stores, ir uz izmiršanas robežas;
- AK. tā kā, neraugoties uz vairākiem reāliem uzlabojumiem, kas attiecas uz jūras resursu izmantošanas ilgtspēju atsevišķos jūras baseinos, joprojām ir teritorijas, kurās situācija ir satraucoša, jo īpaši Vidusjūrā;
- AL. tā kā ES ir noteikusi mērķus saskaņā ar Jūras stratēģijas pamatdirektīvu; tā kā joprojām daudz darāms, lai sasniegtu labu vides stāvokli ūdensobjektos;
- AM. tā kā Revīzijas palāta norādījusi¹, ka, neraugoties uz ieviesto jūras vides aizsardzības satvaru, ar ES darbībām nav izdevies panākt ekosistēmu un dzīvotņu pietiekamu aizsardzību un pašreizējās aizsargājamās jūras teritorijas (AJT) nodrošina visai ierobežotu aizsardzību;
- AN. tā kā mežiem un visai uz koksnes resursiem balstītajai vērtību ķēdei ir būtiska nozīme turpmākajā aprites bioekonomikas attīstībā, jo meži nodrošina darbvietas, ekonomisko labklājību lauku un pilsētu teritorijās, sniedz klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pakalpojumus, piedāvā ar veselību saistītus ieguvumus, aizsargā biodaudzveidību, kā arī rada perspektīvas kalnu, salu un lauku reģionos un palīdz apkarot pārtuksnešošanu;
- AO. tā kā meži aizņem 43 % no ES sauszemes platības un mežos atrodas 80 % no ES sauszemes biodaudzveidības²; tā kā mežsaimniecības darbības ir otra lielākā zināmā kategorija, kas rada spiedienu uz sugām³, un mežsaimniecības darbības jo īpaši kaitē posmkājiem, zīdītājiem un nevaskulārajiem augiem; tā kā uz daudzām no mežiem atkarīgām sugām ietekmi atstāj satrunējušu, nokaltušu un vecu koku izciršana⁴, senā meža platību samazināšana un atsevišķas mežu apsaimniekošanas metodes, piemēram, kailcirte;
- AP. tā kā mežos atrodas vairāk nekā 75 % no pasaules sauszemes biodaudzveidības⁵; tā kā Parlaments ir iesniedzis ieteikumus Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas un mežu un ekosistēmu degradācijas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā⁶,

¹ Revīzijas palātas īpašais ziņojums “Jūras vide: ES aizsardzība ir plaša, bet virspusēja”.

² Eiropas Parlamenta 2020. gada 9. decembra raksts “Ilgtspējīga mežsaimniecība: Parlamenta darbs cīņā pret atmežošanu”.

³ Komisijas 2020. gada 15. oktobra ziņojums ”Dabas stāvoklis Eiropas Savienībā. Ziņojums par Putnu direktīvā un Dzīvotņu direktīvā aizsargāto sugu un dzīvotņu veidu stāvokli un tendencēm 2013.–2018. gadā” (COM(2020)0635).

⁴ *Ibid.*

⁵ FAO un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 22. maija ziņojums “Pasaules mežu stāvoklis — meži, biodaudzveidība un cilvēki”.

⁶ Eiropas Parlamenta rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā.

- AQ. tā kā labam vides stāvoklim un veselīgām ekosistēmām ir izšķirīga nozīme cīņā pret klimata pārmaiņām un ekosistēmām ir būtiska nozīme nolūkā mazināt klimata pārmaiņas un tām pielāgoties; tā kā klimata pārmaiņas ietekmē biodaudzveidību, jo mainīgie klimata apstākļi lielā mērā nosaka sugu ģeogrāfisko izkliedi; tā kā teritorijās, kurās klimats vairs nav piemērots, dažas sugas maina ģeogrāfisko apvidu, savukārt citas izzūd vietējā teritorijā;
- AR. tā kā dabā rodami risinājumi un uz ekosistēmām balstītas pieejas var nodrošināt ciešu politisko saikni starp trim Riodežaneiro konvencijām, integrēti pievēršoties klimata pārmaiņu un biodaudzveidības zuduma problēmai;
- AS. tā kā saskaņā ar *IPBES* piesārņojums ir viens no pieciem biodaudzveidības zudumu cēloņiem; tā kā tiek uzskatīts, ka ir pieejama precīza informācija aptuveni par 500 ķīmikālijām, un tā kā līdz 2019. gada aprīlim Eiropas Ķīmikāliju aģentūra bija konstatējusi, ka 450 vielas ir pietiekami reglamentētas; tā kā vēl 10 000 vielas uzskata par tādām, kuru radītais apdraudējums ir samēra labi izvērtēts, savukārt attiecībā uz aptuveni 20 000 vielām informācija par radīto apdraudējumu ir visai ierobežota; tā kā par lielāko daļu no vielām — aptuveni 70 000 vielu — nav gandrīz nekādas informācijas par to bīstamību vai kaitīgo iedarbību; tā kā nekavējoties jānovērš būtiskie zināšanu iztrūkumi par ķīmikāliju visu veidu ietekmi uz biodaudzveidību un vidi;
- AT. tā kā gaismas piesārņojums izmaina līmeni, kādā dabisko gaismu saņem cilvēki, dzīvnieki un augi, un līdz ar to negatīvi tiek ietekmēta biodaudzveidība, jo, piemēram, tiek izjaukta dzīvnieku migrēšanas, nakts un reproduktīvās darbības līdzsvars, liekot izzust arī insektiem un apputeksnētājiem, jo tos piesaista mākslīgais apgaismojums, kas tiem ir nāvējošs;
- AU. tā kā saskaņā ar Kopīgā pētniecības centra 2020. gada ziņojumu¹ invazīvas svešzemju sugas pašlaik ir sastopamas visās ekosistēmās un jo īpaši apdraud pilsētu ekosistēmas un zālājus;
- AV. tā kā biodaudzveidības un ekosistēmu pašreizējās negatīvās tendences palēninās virzību ne tikai uz IAM vidisko mērķu sasniegšanu, bet vājinās arī iespēju sasniegt mērķus, kas saistīti ar nabadzību, badu, veselību, ūdeni, pilsētām un klimatu; tā kā līdz ar to biodaudzveidības zudums un degradācija jāuzskata ne tikai par vides problēmu, bet arī par attīstības, ekonomikas, sociālu un morālu problēmu;
- AW. tā kā gandrīz 80 % no ES biodaudzveidības pašlaik sastopami ES tālākajos reģionos un aizjūras zemēs un teritorijās²;
- AX. tā kā ES un tās dalībvalstīm jāpilda savas starptautiskās saistības biodaudzveidības un cilvēktiesību jomā, kā arī pienākumi, kas saistīti ar politikas konsekvenci ārējās darbības jomā, kā to paredz Hartā uzņemtās saistības, proti, integrēt ES rīcībpolitikās augsta līmeņa vides aizsardzību un vides kvalitātes uzlabošanu, un ko paredz arī ilgtspējīgas attīstības princips;

¹ Komisijas Zinātnes politikas kopīgā pētniecības centra 2020. gada 13. oktobra ziņojums “Ekosistēmu un to pakalpojumu kartēšana un novērtēšana — ES ekosistēmas novērtējums” (papildinājums) un Komisijas Vides ģenerāldirektorāta iniciatīva *BEST* (brīvprātīga biodaudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu shēma ES tālākajos reģionos un aizjūras zemēs un teritorijās).

² *BEST* iniciatīva.

- AY. tā kā darbs, ko veic ANO īpašais referents cilvēktiesību un vides jautājumos, var sekmēt virzību uz to cilvēktiesību pienākumu tiesiskā regulējuma izveidi, kas saistīts ar biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu; tā kā iepriekšējos gados pasaulē aizvien biežāk notikuši uzbrukumi cilvēktiesību aizstāvjiem, kuri iestājas par vides aizsardzību un tiesībām uz zemi;
- AZ. tā kā saskaņā ar aplēsēm vismaz ceturtdaļa no pasaules zemes platības pieder pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām vai to apsaimnieko, izmanto vai aizņem pirmiedzīvotāji un vietējās kopienas; tā kā ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām ir atzītas pirmiedzīvotāju kolektīvās un individuālās tiesības; tā kā pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām ir būtiska loma pasaules biodaudzveidības saglabāšanā un tā kā globālos biodaudzveidības mērķus nevar sasniegt, ja netiek atzītas viņu tiesības;
- BA. tā kā gan likumīga, gan nelikumīga tirdzniecība ar savvaļas augiem un dzīvniekiem ievērojami veicina biodaudzveidības zudumu un tā kā dabisko dzīvotņu iznīcināšana un savvaļas augu un dzīvnieku izmantošana sekmē infekcijas slimību rašanos un izplatīšanos¹;
- BB. tā kā saskaņā ar *IPBES* un *IPCC* ļoti apdraudēta ir jūras biodaudzveidība²; tā kā EVA ir brīdinājusi par pašreizējo Eiropas jūras vides degradēto stāvokli un norādījusi, ka strauji jāatjauno mūsu jūras ekosistēmas, pievēršoties cilvēka darbības ietekmei uz jūras vidi³; tā kā stipri degradēti jūras kritiski svarīgie biotopi, tādi kā koraļļu rīfi, mangrovju un jūraszāļu audzes, un tos apdraud klimata pārmaiņas un piesārņojums;
- BC. tā kā okeāns ir tikai viens un labs okeāna vides stāvoklis ir sevišķi svarīgs, lai nodrošinātu tā noturību un nepārtrauktu spēju sniegt ekosistēmas pakalpojumus, piemēram, absorbēt CO₂ un ražot skābekli; tā kā klimata mehānismi ir atkarīgi no okeāna un jūras ekosistēmu veselības, ko pašlaik ietekmē globālā sasilšana, piesārņojums, jūras biodaudzveidības pārmērīga izmantošana, paskābināšanās, skābekļa līmeņa pazemināšanās un krasta erozija; tā kā *IPCC* atgādina, ka okeāns ir daļa no risinājuma, kā mazināt klimata pārmaiņu sekas un pielāgoties tām⁴;
- BD. tā kā 80 % no jūras piedrazojuma ir sauszemes atkritumi un mūsu okeānos uzkrājušās 150 tonnas plastmasas⁵; tā kā 80 % komunālo notekūdeņu tiek novadīti jūrā; tā kā okeāna virspusē peldošo atkritumu kumulatīvā masa ir tikai 1 % no okeānā izgāztās plastmasas⁶;
- BE. tā kā zilā ekonomika sniedz iespēju ilgtspējīgi attīstīt jūras un piekrastes aktivitātes;
- BF. tā kā iedzīvotāji, pašvaldības, apvienības, uzņēmumi, izglītības iestādes un visas pārējās sabiedrības ieinteresētās personas būtu jānodrošina veidot kopīgas iniciatīvas par

¹ *IPBES* Globālā novērtējuma ziņojuma par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem kopsavilkums politikas veidotājiem.

² *IPBES*, Globālais novērtējuma ziņojums par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem un 5. Globālais biodaudzveidības pārskats.

³ EVA 2020. gada 25. jūnija ziņojums “Jūras vēstis II: kuģošana uz tīrām, veselīgām un produktīvām jūrām, īstenojot ekosistēmisku pieeju”.

⁴ *IPCC* 2019. gada 24. septembra īpašais ziņojums par okeānu un kriosfēru mainīga klimata apstākļos.

Komisijas Vides ģenerāldirektorāts, 10. deskriptors: jūras piedrazojums.

⁶ *Ibid.*

biodaudzveidības aizsardzību un atjaunošanu;

BG. tā kā stratēģijas sekmīgai īstenošanai ir vajadzīga efektīva sadarbība ES un dalībvalstu līmenī, iesaistot visas ieinteresētās personas,

Pašreizējais biodaudzveidības stāvoklis

1. atzinīgi vērtē jauno ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un tās mērķu vērienīgumu;
2. turklāt atzinīgi vērtē pamatmērķi, proti, gādāt, lai līdz 2050. gadam būtu atjaunotas, izturētspējīgas un pienācīgi aizsargātas visas pasaules ekosistēmas; uzsver, ka būtu jādara viss iespējamais, lai šo mērķi sasniegtu pēc iespējas drīzāk;
3. uzskata, ka stratēģijas īstenošanā jānodrošina saskaņotība ar citām Eiropas zaļā kursa stratēģijām, piemēram, stratēģiju “No lauka līdz galdam”; atzīst, cik būtiskas ir trīs ilgtspējīgas attīstības dimensijas: vide, ekonomika un sociālā joma; atgādina, ka vides dimensija, tostarp biodaudzveidība un ekosistēmu saglabāšana, ir pamatā abām pārējām dimensijām un veido fundamentālu pamatu ilgtspējīgai attīstībai un IAM sasniegšanai;
4. atgādina, ka Eiropas Savienības jaunajās stratēģijās, konkrēti Eiropas zaļā kursa pēcpasākumos, Biodaudzveidības stratēģijā un stratēģijā “No lauka līdz galdam”, steidzami jāstiprina jūras koncepcija;
5. aicina Komisiju katru tiesību akta priekšlikumu balstīt uz visaptverošu ietekmes novērtējumu, ņemot vērā individuālo un kumulatīvo ietekmi, ietekmi uz attiecīgo nozaru sociālo un ekonomisko ilgtspēju, pārtikas nodrošinājumu un pārtikas cenām, kā arī iespējamo risku, ka biodaudzveidības zudums varētu izplesties trešās valstīs, aizstājot vietējo ražošanu ar importu, un aicina ņemt vērā gan darbības, gan bezdarbības izmaksas tūlītējas un ilgtermiņa ietekmes ziņā;
6. aicina Komisiju ietekmes novērtējumu veikšanas nolūkā vienīgo instrumentu, ko pašreiz izmanto vides aspektu novērtēšanai, papildināt ar instrumentiem, ar kuriem izvērtē ietekmi, kas saistīta ar biodaudzveidību, resursu izmantošanu un piesārņojumu;
7. šajā sakarībā atzīmē, ka vienlaicīga koncentrēšanās uz mežsaimniecības sociālajiem, vides un ekonomiskajiem ieguvumiem var palīdzēt nodrošināt noturību un pielāgoties spēju, kā arī īstenot pārkārtošanos uz aprites bioekonomiku un uzlabot biodaudzveidības aizsardzību; uzskata, ka mērķrādītājos un īstenošanā jāņem vērā katras valsts konkrētie apstākļi un iespējas un tiem pozitīvi jāietekmē meži un mežsaimniecības apstākļi, iztikas līdzekļi lauku apvidos un mežu biodaudzveidība ES;
8. atgādina par *IPBES* 2019. gada ziņojuma secinājumiem, saskaņā ar kuriem dabas resursi samazinās cilvēces vēsturē vēl nepieredzētā tempā un no aplēstajiem kopumā astoņiem miljoniem sugu aptuveni vienam miljonam sugu draud izzušana;
9. atzīmē, ka šī ir trešā biodaudzveidības stratēģija, ar ko cenšas apturēt ES biodaudzveidības zudumu; tomēr pauž nožēlu, ka biodaudzveidība ES joprojām samazinās; pauž dziļu nožēlu, ka ES nav sasniegusi nedz Biodaudzveidības stratēģijas 2020. gadam mērķus, nedz globālos Aiči mērķus biodaudzveidības jomā;
10. uzsver, ka ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam pilnā mērā ir jāizpilda tajā izklāstītie mērķuzdevumi; mudina Komisiju un dalībvalstis apņemties veikt būtiskus un

papildu pasākumus biodaudzveidības saglabāšanai un atjaunošanai, lai pilnībā sasniegtu jaunus mērķus, kuriem jābūt skaidri definētiem un izmērāmiem;

11. uzsver, ka Covid-19 pandēmija vēlreiz parādījusi, cik būtiski ir politikas veidošanā holistiski piemērot principu “Viena veselība”, un ir skaidri redzams, ka cilvēka veselība, dzīvnieki un vide ir savstarpēji saistīti un ka visā sabiedrībā steidzami vajadzīgas transformatīvas pārmaiņas; uzsver Komisijas svarīgo lomu, kāda tai ir pieejas “Viena veselība” koordinēšanā un atbalstīšanā Eiropas Savienībā un šīs pieejas popularizēšanā visos starptautiskajos forumos; prasa atkārtoti izvērtēt pašreizējās ES rīcībpolitikas un tās steidzami un pilnībā saskaņot ar veicamajām pārmaiņām;
12. atzīmē, ka pandēmiju pamatcēloņi ir tās pašas globālās vides pārmaiņas, kuras veicina biodaudzveidības zudumu un klimata pārmaiņas¹, tādās kā zemes izmantojuma maiņa un gan likumīga, gan nelikumīga tirdzniecība ar dzīvo dabu un patēriņš; norāda, ka pandēmiju risku var ievērojami samazināt, ja ierobežo cilvēka darbības, kuras veicina biodaudzveidības zudumu, un atzīmē, ka aplēstās pandēmiju riska mazināšanas izmaksas ir 100 reizes zemākas nekā izmaksas saistībā ar reaģēšanu uz pandēmijām²;
13. mudina dalībvalstis un Komisiju pilnībā ņemt vērā zinātniskos pierādījumus, ziņojumus un ieteikumus par zoonozēm un pandēmijām, tostarp IPBES darbsemināra ziņojumu par biodaudzveidības zudumu un pandēmijām³, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 6. jūlija ziņojumu “Nākamās pandēmijas novēršana — zoonozes un kā pārraut pārnese ķēdi”⁴, kā arī Pasaules Veselības organizācijas (PVO), FAO un Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas (OIE) 2010. gada aprīļa trīspusējo koncepcijas dokumentu par kopīgu atbildību un globālo centienu koordinēšanu nolūkā risināt veselības apdraudējumus dzīvnieku, cilvēka un ekosistēmu saskarnes partnerības ietvaros, lai apkarotu apdraudējumus cilvēka, dzīvnieku un vides veselībai⁵;
14. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas veselības savienības⁶ ietvaros ir paredzēts stiprināt ES rīcību pret pandēmijām un citiem veselības apdraudējumiem, tostarp izstrādāt ES veselības krīzes un pandēmijas plānu, kā paredzēts jaunajā Komisijas priekšlikumā par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem⁷, kam būtu jāietver zoonozes izraisītas pandēmijas;

Aizsardzība a un atjaunošana

¹ EVA ziņojums “Dabas stāvoklis ES – saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti”.

² IPBES 2020. gada 29. oktobra darbsemināra ziņojums par biodaudzveidību un pandēmijām.

³ *Ibid.*

⁴ Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 6. jūlija ziņojums “Nākamās pandēmijas novēršana — zoonozes un kā pārraut pārnese ķēdi”.

⁵ FAO, OIE un PVO 2010. gada aprīļa trīspusējais koncepcijas dokuments par kopīgu atbildību un globālo centienu koordinēšanu nolūkā risināt veselības apdraudējumus dzīvnieku, cilvēka un ekosistēmu saskarnē.

⁶ Komisijas 2020. gada 11. novembra paziņojums “Eiropas veselības savienības veidošana — ES noturības pastiprināšana pret pārrobežu veselības apdraudējumiem” (COM(2020)0724).

⁷ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 11. novembra Regulai par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (COM(2020)0727).

15. stingri atbalsta ES izvirzītos mērķus, proti, aizsargāt vismaz 30 % ES jūras un sauszemes teritoriju, aptverot daudzveidīgas ekosistēmas, piemēram, mežu, mitrāju, kūdrāju, zālāju un piekrastes ekosistēmas, un stingri aizsargāt vismaz 10 % ES jūras un sauszemes teritoriju, tostarp visus atlikušos pirmatnējos un senos mežus un citas oglekļbagātas ekosistēmas; uzsver, ka šiem mērķiem jābūt saistošiem un dalībvalstīm tie jāīsteno valsts līmenī sadarbībā ar reģionālajām un vietējām iestādēm un saskaņā ar zinātniski pamatotiem kritērijiem un biodaudzveidības vajadzībām, ņemot vērā dabas teritoriju lieluma un īpatsvara atšķirības katrā dalībvalstī un reģionālos un vietējos apstākļos;
16. uzsver, ka šīs aizsargājamās teritorijas jāiekļauj ekoloģiski konsekventā un reprezentatīvā tīklā, kura pamatā būtu tagadējās aizsargājamās teritorijas; uzsver, ka papildus aizsargājamo teritoriju skaita palielināšanai jānodrošina aizsargājamo teritoriju kvalitāte, tostarp piešķirot pietiekamu finansējumu un īstenojot skaidrus un efektīvus saglabāšanas plānus, nodrošinot pienācīgu apsaimniekošanu, monitoringu un kontroli un efektīvi izpildot attiecīgos tiesību aktus;
17. atgādina, ka saskaņā ar *IUCN* starptautiskajiem ieteikumiem visu veidu aizsargājamās teritorijās būtu jāaizliedz videi kaitīgas rūpnieciskās darbības un infrastruktūras attīstība¹;
18. uzsver, ka stingras aizsardzības vajadzībām ir jāizstrādā skaidra definīcija; atzīmē Padomes 2020. gada 16. oktobra secinājumus par bioloģisko daudzveidību, kuros norādīts, ka stingrāks aizsardzības līmenis var pieļaut konkrētas cilvēka darbības, ja tās veiktas saskaņā ar aizsargājamās teritorijas saglabāšanas mērķiem; uzskata, ka cilvēka darbības, ja tās ir saderīgas ar aizsardzības mērķiem vai pat pozitīvi sekmē biodaudzveidību, arī turpmāk vajadzētu atļaut stingri aizsargātās teritorijās; aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm precizēt, kādas cilvēka darbības varētu uzskatīt par tādām, kuras atļautas saskaņā ar stingru aizsardzības statusu, ja šīs darbības būtībā neskar dabiskos procesus un ir saderīgas ar teritoriju ekoloģiskajām prasībām, pamatojoties uz katra atsevišķā gadījuma novērtējumu, kas balstīts uz labākajām pieejamajām zinātnes atziņām;
19. uzsver — lai izpildītu Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam, būs jānovērš arī pārējo ES jūras un sauszemes teritoriju degradācija; prasa paredzēt īpašus pasākumus, ar ko risinātu biodaudzveidības zudumu ārpus aizsargājamām teritorijām; atzīmē, ka ar dabas un ekosistēmu atjaunošanu aizsargājamās teritorijās nevar kompensēt pastāvīgu biodaudzveidības zudumu un ekosistēmu degradāciju parējās teritorijās;
20. uzsver, cik būtiski ir saglabāšanas un atjaunošanas centienos ir iekļaut aizjūras zemes un teritorijas;
21. uzskata, ka ir svarīgi ņemt vērā bioģeogrāfiskos reģionus un attiecībā uz aizsargājamām teritorijām pieņemt valdības līmeņa pieeju, ar ko dalībvalstis aizsargājamo teritoriju noteikšanas kontekstā izvērtētu, vai ir vajadzīgs finansiāls atbalsts un kompensācijas pasākumi; uzsver, ka ir jāiesaista visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp zemes īpašnieki;

¹ *IUCN* 2016. gada 10. septembra ieteikums “Aizsargājamas teritorijas un citas biodaudzveidībai svarīgas teritorijas saistībā ar videi kaitīgām rūpnieciskām darbībām un infrastruktūras attīstību”.

22. uzsver Natura 2000 meža teritoriju nozīmi mežu biodaudzveidības saglabāšanā; tomēr atzīmē, ka ir vajadzīgi pietiekami finanšu resursi, lai pārvaldītu šādas jomas un nodrošinātu izpildi;
23. uzsver, cik būtiski ir līdzsvarotā veidā stiprināt ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, kas nodrošinātu meža ekosistēmu veselību, klimatnoturību un ilgmūžību un saglabātu mežu daudzfunkcionālo lomu, tostarp mežu biodaudzveidību, kā arī sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) un īstenotu Eiropas zaļo kursu; norāda, ka, apsverot stādīšanu, ir svarīgi ņemt vērā ģenētisko daudzveidību, jo šādi tiek ierobežoti kaitēkļu uzbrukumi, kā arī slimību, vietējo un lokālo sugu izplatīšanās risks;
24. atgādina, ka ES ir pasaulē lielākais koordinēts aizsargājamo teritoriju tīkls;
25. atzīmē apņemšanos nodrošināt, lai līdz 2030. gadam nepasliktinātos nevienas aizsargājamās dzīvotnes un sugas saglabāšanas tendences un labvēlīgais stāvoklis, un panākt, ka dalībvalstu līmenī šajā kategorijā ir vismaz 30 % sugu un dzīvotņu, kuru stāvoklis pašlaik nav labvēlīgs, vai vismaz notiek stingra virzība uz šādu stāvokli; tomēr uzskata, ka pēc iespējas drīzāk būtu jāpanāk labvēlīgs aizsardzības statuss visām aizsargājamām sugām un dzīvotnēm, kuras ietilpst Putnu direktīvā¹ un Dzīvotņu direktīvā²; uzsver, ka jau tagad spēkā ir pienākums nodrošināt, lai sugu stāvoklis nepasliktinātos; aicina Komisiju kopīgi ar EVA izstrādāt skaidru pamatscenāriju, nodrošināt saskaņotu un regulāru ziņošanu un novērst nepilnības pašreizējā tendenču aplēšanas metodikā;
26. aicina dalībvalstis uzlabot *Natura 2000* tīkla monitoringa sistēmu kvalitāti un pilnīgumu, tostarp attiecībā uz pārvaldības efektivitātes uzraudzību; uzsver, cik nozīmīgi ir specializētu pārvaldības struktūru un teritorijas pārvaldības plāni; uzsver, ka saskaņā ar EVA brīfingu³ apsaimniekotāji nepietiekami pārzina un izprot esošos pārvaldības efektivitātes standartus; aicina Komisiju un dalībvalstis mērķētāk veidot spējas un sniegt labākus norādījumus par pārvaldības efektivitāti saistībā ar *Natura 2000* pārvaldības novērtēšanu un uzlabošanu, tostarp izmantojot globālus standartus, ar ko novērtēt aizsargājamo teritoriju pārvaldības efektivitāti (*PAME*), piemēram, *IUCN* aizsargājamo teritoriju un liegumu zaļo sarakstu; turklāt aicina Komisiju attiecībā uz *Natura 2000* atjaunināt adaptīvās pārvaldības vadlīnijas, kurās ņemta vērā klimata pārmaiņu iespējamā ietekme uz sugām un ekosistēmām;
27. aicina dalībvalstis aizsargāt savvaļas sugu ģenētisko daudzveidību, veicot atbilstīgus saglabāšanas pasākumus;
28. pauž nožēlu, ka ES dalībvalstis vēl nav sasniegušas 2020. gada mērķi, proti, jūras ūdeņu labu vides stāvokli, kā norādīts Jūras stratēģijas pamatdirektīvā; aicina Komisiju stiprināt AJT tīklu, veicot pasākumus tādās jomās kā savienojamības uzlabošana, labāka pārvaldība, precīzāka teritoriālā plānošana un sistemātiski novērtējumi un izpilde;
29. pauž bažas par saldūdens ekosistēmu un sugu stāvokli; atzīmē, ka globālā mērogā laikā no 1970. līdz 2016. gadam stāvokļa pasliktināšanās Eiropā bijusi visnopietnākā, proti,

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

² Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

³ EVA brīfings "Pārvaldības efektivitāte ES aizsargājamo teritoriju *Natura 2000* tīklā".

93 % apmērā¹;

30. uzsver, ka lielākā daļa no sauszemes biodaudzveidības sastopama mežu teritorijās; atzīmē, ka atsevišķās meža platībās nelieli aizsardzības statusa uzlabojumu ir panākti², taču ES dabas tiesību aktos iekļauto meža dzīvotņu un sugu aizsardzības statuss neuzrāda nekādus būtiskus uzlabojumus³; uzsver, ka laikposmā no 2011. līdz 2020. gadam aizsardzības statuss gandrīz trešajā daļā ES mežu tika novērtēts kā slikts (31 %) un vairāk nekā pusei mežu šis statuss tika novērtēts kā neapmierinošs (54 %) ⁴;
31. uzsver Eiropas mežu slikto stāvokli; uzsver, ka dažos bioģeogrāfiskajos reģionos tikai 5 % no I pielikumā minētajām meža dzīvotnēm ir labs aizsardzības statuss⁵; uzsver — Bioloģiskās daudzveidības stratēģija paredz, ka dalībvalstīm jānodrošina, lai netiktu pasliktinātas visu aizsargājamo biotopu un sugu saglabāšanās tendences un statuss; atzīmē, ka lielākajā daļā bioģeogrāfisko reģionu, kuriem jau ir nelabvēlīgs aizsardzības statuss, būtiskā apmērā turpinās mežu ekosistēmu degradācija⁶;
32. ar bažām atzīmē, ka saskaņā ar paziņotajiem datiem meža sugu un dzīvotņu zudums ir ievērojams; atgādina, ka Eiropā izzudušas piecas savvaļas meža koku sugas, 42 meža koku sugas vērtējamas kā sevišķi apdraudētas un 107 meža koku sugas — kā apdraudētas;
33. uzskata, ka ir svarīgi, lai nekavējoties tiktu nodrošināta visu atlikušo pirmatnējo un seno mežu stingra aizsardzība; uzsver, ka proaktīva apmežošana, kas ļauj dabiskiem mežiem novecot, ir būtiska, lai palielinātos seno mežu platība; atzinīgi vērtē pašreizējos līdzdalīgos procesus, kuros notiek pirmatnējo un seno mežu definēšana, kartēšana un monitorings;
34. uzsver, ka mežiem, sevišķi pirmatnējiem mežiem, ir īpaša nozīme biodaudzveidības aizsardzībā, un prasa tos aizsargāt; šajā sakarībā aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest seno mežu definīciju, kas būtu jāizstrādā Mežsaimniecības pastāvīgajai komitejai kā daļa no turpmākās ES meža stratēģijas;
35. aicina dalībvalstis uzlabot valsts tiesību aktus, stiprinot aizsardzību pret nelikumīgu mežizstrādi; aicina Komisiju un dalībvalstis saskaņot esošos datus, savākt trūkstošos datus par pirmatnējo un seno mežu atrašanās vietām, izveidot visu to teritoriju datubāzi, kuras, retrospektīvi raugoties, 2020. gadā ietilpa seno un pirmatnējo mežu kategorijā, un visās attiecīgajās teritorijās noteikt mežizstrādes pagaidu moratoriju, lai novērstu mežu tīšu iznīcināšanu un apstiprinātajām teritorijām nekavējoties un ar likuma spēku

¹ Pasaules Zivju migrācijas fonda 2020. gada 28. jūlija brīdinošais paziņojums presei “Masīvs migrējošo saldūdens zivju populāciju samazinājums var apdraudēt iztikas līdzekļus miljoniem cilvēku”.

² Dabas stāvoklis ES —saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

³ Komisijas 2015. gada 2. oktobra ziņojums “Starpposma pārskats par ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju līdz 2020. gadam” (COM(2015)0478).

⁴ Dabas stāvoklis ES —saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

⁵ Saskaņā ar datiem (2019. gads), kas par 2013.–2018. gadu paziņoti atbilstīgi Dzīvotņu direktīvas 17. pantam, boreālajā bioģeogrāfiskajā reģionā labvēlīga statusa īpatsvars ir 4,84 % un Atlantijas reģionā — 4,94 %.

⁶ Dati (2019. gads) par 2013.–2018. gada periodu paziņoti atbilstīgi Dzīvotņu direktīvas 17. pantam.

nodrošinātu lieguma statusu;

36. ļoti atzinīgi vērtē apņemšanos izstrādāt priekšlikumu tiesību aktam par ES dabas atjaunošanas plānu, kas ietvertu saistošus atjaunošanas mērķrādītājus, un atkārtoti prasa noteikt atjaunošanas mērķrādītāju vismaz 30 % ES sauszemes un jūras teritoriju¹, kas katrai dalībvalstij pilnībā būtu jāīsteno visā savā teritorijā, gan aizsargājamās teritorijās, gan ārpus tām, balstoties uz biodaudzveidības un ekosistēmas vajadzībām un ņemot vērā attiecīgās valsts konkrētās īpatnības; uzsver, ka atjaunošanas mērķrādītāji jābalsta uz spēkā esošajiem ES tiesību aktiem un ka ar atjaunošanas centieniem pēc iespējas jāatbalsta dabiskā atjaunošanās;
37. uzskata, ka papildus vispārējam atjaunošanas mērķrādītājam tiesību akta priekšlikumā par ES dabas atjaunošanas plānu būtu jāiekļauj konkrēti mērķrādītāji attiecībā uz ekosistēmām, dzīvotnēm un sugām ES un dalībvalstu līmenī, kuriem pamatā būtu dalībvalstu ekosistēmu izvērtējums, īpašu uzvaru liekot uz divējāda pielietojuma ekosistēmām nolūkā atjaunot biodaudzveidību, mazināt klimata pārmaiņas un tām pielāgoties; uzsver, ka instrumentā būtu jāiekļauj meži, zālāji, mitrāji, kūdrāji, apputeksnētājkuķi, brīvteces upes, piekrastes teritorijas un jūras ekosistēmas; uzsver, ka pēc atjaunošanas jāraugās, lai nenotiktu ekosistēmu degradācija; uzskata, ka progress atjaunošanas mērķu sasniegšanā regulāri jāizvērtē gan dalībvalstu, gan ES līmenī, tostarp izmantojot starpposma mērķus 2030. gada mērķrādītāju sasniegšanai;
38. uzsver, ka būtu jāizstrādā iedarbīgi stimuli un līdzdalīgi procesi, ar ko palielināt apņemšanos atjaunot biodaudzveidību;
39. stingri uzsver, cik būtiski ir ES dabas atjaunošanas mērķrādītājus pilnībā integrēt citās saistītās rīcībpolitikās un stratēģijās; atkārtoti aicina noteikt saistošus mežu atjaunošanas mērķrādītājus², kas ietvertu plašāku savienotības atjaunošanu starp mežiem; prasa dabas atjaunošanas plānā iekļaut ES brīvteces upju atjaunošanu vismaz 25 000 km garumā, likvidējot barjeras un atjaunojot palienes;
40. pauž dziļu nožēlu, ka samazinājies apputeksnētājkuķu skaits, kas ir viens no galvenajiem vides veselības rādītājiem; uzsver, ka šāda samazināšanās nozīmē ne tikai biodaudzveidības zudumu, bet arī apdraud iespējas nodrošināt pārtiku; atkārtoti pauž nostāju, kas iekļauta rezolūcijā par ES apputeksnētāju iniciatīvu, un prasa nekavējoties pārskatīt šo iniciatīvu; uzsver, ka pārskatītajā iniciatīvā būtu jāiekļauj jauna ES mēroga apputeksnētājkuķu monitoringa sistēma ar stingriem pasākumiem, skaidri noteiktiem mērķiem un rādītājiem, tostarp ietekmes rādītājiem, un nepieciešamo spēju veidošanu;
41. atgādina par savu 2019. gada 23. oktobrī pausto iebildumu par augu aizsardzības līdzekļu ietekmes uz medus bitēm novērtējumu³ un pauž nožēlu, ka dalībvalstis nav oficiāli pieņēmušas *EFSA* pamatnostādņu dokumentu par bitēm; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka *EFSA* pamatnostādņu dokumenta un turpmāko īstenošanas aktu pārskatīšana nodrošina vismaz tādu pašu aizsardzības līmeni kā 2013. gadā, pievēršoties tādām problēmām kā akūtā un hroniskā toksicitāte un kāpuru toksicitāte un ietverot arī savvaļas apputeksnētājkuķus; uzsver, ka pārskatīšanas procesā ir

¹ Rezolūcija par *COP15* Konvenciju par bioloģisko daudzveidību.

² Rezolūcija par ES lomu pasaules mežu aizsardzībā un atjaunošanā.

³ Eiropas Parlamenta 2019. gada 23. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas regulai, ar ko attiecībā uz novērtējumu par augu aizsardzības līdzekļu ietekmi uz medus bitēm groza Regulu (ES) Nr. 546/2011 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0041).

vajadzīga lielāka pārredzamība; atzīmē, ka *EFSA* izstrādā pati savu modelēšanas sistēmu — *ApisRAM*, kura, šķiet, būs atbilstīgāka medus bišu bioloģijai nekā *BeeHAVE* un nebūs tik ļoti pakļauta interešu konfliktiem;

42. uzsver, cik būtiski ir lauksaimniecības teritorijās saglabāt ļoti daudzveidīgu ainavu, tā veicinot biodaudzveidību un apputeksnētājkukaiņu aizsardzību un atjaunošanu, kā arī uzver biškopju lomu; uzsver, ka sasniegt šos mērķus var palīdzēt arī zaļo zonu paplašināšana pilsētu teritorijās; aicina dalībvalstis savos stratēģisko plānu projektos iekļaut pasākumus, kas mērķēti uz dažādām apputeksnētājkukaiņu grupām;

Biodaudzveidības zuduma cēloņi

43. uzsver, ka Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam darbībās pienācīgi jārisina visi pieci galvenie tiešie dabas pārmaiņu cēloņi: zemes un jūras izmantošanas maiņa, tieša organismu izmantošana, klimata pārmaiņas, piesārņojums un invazīvas svešzemju sugas; uzsver, ka jāpievēršas arī pārmaiņu pamata un netiešiem cēloņiem, tādiem kā neilgtspējīgi ražošanas un patēriņa modeļi, populācijas dinamika, tirdzniecība, tehnoloģiskās inovācijas un pārvaldības modeļi;

Zemes un jūras izmantošanas maiņa

44. uzsver, ka augsnes biodaudzveidība nodrošina būtiskus ekosistēmu pakalpojumus un mazina klimata pārmaiņas, un līdz ar to biodaudzveidība ir viena no svarīgākajām sauszemes oglekļa piesaistītājsistēmām; ar bažām atzīmē, ka aizvien straujāk notiek augsnes degradācija un ka šajā jomā nav konkrētu ES tiesību aktu; konstatē, ka dažādos tiesību aktos ir iekļauti atsevišķi noteikumi, ar ko netieši sekmē augsnes aizsardzību, taču uzskata, ka šo noteikumu dēļ aizsardzība ir tikai daļēja un stipri sadrumstalota pārvaldība ES līmenī; tāpēc aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu tiesību aktam, ar ko, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu, izveidotu kopēju sistēmu augsnes aizsardzībai un ilgtspējīgai izmantošanai, kā arī šo aizsardzību efektīvi integrētu visās attiecīgajās ES rīcībpolitikās;
45. uzsver — ar kopējo augsnes sistēmu būtu jānovērš visi galvenie augsnes apdraudējumi, tostarp augsnes biodaudzveidības zudums, augsnes organisko vielu zudums, piesārņojums, salinizācija, paskābināšanās, pārtuksnešošanās, erozija un augsnes noslēgšana; uzsver, ka jāparedz kopīgas definīcijas, skaidri mērķrādītāji un uzraudzības sistēma; atbalsta arī konkrēta dekontaminācijas mērķrādītāja noteikšanu;
46. uzsver, ka veselīgai augsnei, tostarp auglībai un struktūrai, ir izšķirīga nozīme lauksaimniecības nozarē; norāda uz negatīvo ietekmi, ko uz augsni cita starpā atstāj neilgtspējīga lauksaimniecības un mežsaimniecības prakse, zemes izmantošanas maiņa, būvniecības darbības, augsnes noslēgšana un rūpnieciskās emisijas; uzsver, ka jāievieš mežizstrādes un lauksaimniecības metodes, kas ir mazāk kaitīgas augsnei;
47. aicina Komisiju pārskatīt Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām¹ un Direktīvu 2006/21/EK par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu², lai labāk

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīva 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Direktīva 2006/21/EK par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu un par grozījumiem Direktīvā

ņemtu vērā, kā rūpnieciskās un ieguves darbības ietekmē augsnes degradāciju; atgādina par savu prasību noteikt mērķrādītāju augsnes reģenerācijai pēc kalnrūpniecības darbībām¹;

48. mudina dalībvalstis, ievērojot piesardzības principu un preventīvas darbības principu un ņemot vērā riskus un nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu, vidi un biodaudzveidību, kas saistīta ar hidropārrāvumu izmantošanu netradicionālu ogļūdeņražu ieguvē, neatļaut nekādas jaunas hidropārrāvumu darbības ES un apturēt visas jau sāktās šāda veida darbības;
49. atgādina, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par cīņu pret pārtuksnešošanu (*UNCCD*) ietvaros ES ir apņēmusies līdz 2030. gadam panākt zemes degradācijas neitralitāti², taču šķiet, ka šis mērķis netiks sasniegts, kā tas secināts Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā³; pauž nožēlu, ka, neraugoties uz pārtuksnešošanās radītajiem draudiem biodaudzveidībai, augsnes auglībai, zemes dabiskajai noturībai, pārtikas ražošanai un ūdens kvalitātei, un lai gan 13 dalībvalstis *UNCCD* ietvaros ir norādījušas, ka tās cieš no pārtuksnešošanās, Komisija nav šo problēmu efektīvi risinājusi; tādēļ aicina Komisiju izvirzīt vērienīgākus mērķus un nekavējoties iesniegt ES līmeņa stratēģiju par pārtuksnešošanu un zemes degradāciju;
50. atzīmē, ka ES urbanizācijas un atpūtas darbības rada 13 % no kopējā zināmā spiediena uz dabu un 48 % no kopējā spiediena uz jūru⁴; uzsver, ka zaļās pilsētu teritorijas un zaļā infrastruktūra var nodrošināt ekosistēmu pakalpojumus, lai atbalstītu biodaudzveidību un veicinātu iedzīvotāju fizisko un garīgo labbūtnību;
51. atbalsta Komisijas nodomu izveidot ES platformu pilsētu zaļināšanai; aicina Komisiju izvirzīt konkrētus vērienīgus un saistošus mērķus tādās jomās kā pilsētu biodaudzveidība, dabā balstīti risinājumi un ekosistēmās balstītas pieejas, kā arī zaļā infrastruktūra, kas dotu labumu gan cilvēkiem, gan dzīvajai dabai un palīdzētu sasniegt vispārējos biodaudzveidības mērķus; uzsver, ka ir jāparedz tādi pasākumi kā minimālais zaļo jumtu īpatsvars jaunām ēkām, atbalsts pilsētu lauksaimniecībai, tostarp augļu koku izmantošana, attiecīgā gadījumā nodrošinot, ka netiek izmantoti ķīmiskie pesticīdi, un mēslošanas līdzekļu izmantošanas samazināšana ES pilsētu zaļajās zonās un zaļo zonu skaita palielināšana atkarībā no iedzīvotāju skaita, vienlaikus risinot nevienlīdzīgo piekļuvi zaļajām zonām; turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis paplašināt sauszemes un ūdens ekoloģiskos koridorus pilsētās, tostarp attīstot Eiropas zaļās infrastruktūras tīklu (*TEN-G*), kas būtu savienots ar Eiropas dabas tīklu (*TEN-N*);

Tiešā organismu izmantošana

2004/35/EK – Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas deklarācija (OV L 102, 11.4.2006., 15. lpp.).

¹ Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. februāra rezolūcija par jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0040).

² *UNCCD* puses zemes degradācijas neitralitāti ir definējušas šādi: stāvoklis, kurā konkrētā laikā, teritorijā un ekosistēmā saglabājas stabils vai palielinās zemes resursu daudzums un kvalitāte, kas vajadzīga, lai nodrošinātu ekosistēmas funkcijas un pakalpojumus un sekmētu pārtikas nodrošinājumu.

³ Revīzijas palātas 2018. gada 18. decembra īpašais ziņojums “Cīņa pret pārtuksnešošanu Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārīkojas aktīvāk.”

⁴ Dabas stāvoklis ES —saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

52. pauž atbalstu 2030. gada mērķrādītājiem, proti, panākt, ka vismaz 25 % lauksaimniecības zemes tiek apsaimniekoti ar bioloģiskām metodēm, un šis mērķrādītājs būtu jāpaplašina vidējā termiņā un ilgtermiņā; turklāt ļoti atzinīgi vērtē izvirzīto mērķi, saskaņā ar kuru jāpanāk, ka vismaz 10 % lauksaimniecības zemes aizņem daudzveidīgi ainavas elementi, un šis mērķis būtu jāīsteno atbilstošā līmenī, lai nodrošinātu dzīvotņu ekoloģisko savienotību ar lauksaimniecības ainavām un starp tām; uzsver, ka abi mērķi būtu jāiekļauj ES tiesību aktos un jāīsteno katrai dalībvalstij, tostarp kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) stratēģisko plānu ietvaros;
53. ar lielām bažām atzīmē, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu par lauksaimniecības zemes biodaudzveidību ES lauksaimniecības zemē sugu skaits un daudzveidība pastāvīgi samazinās; pauž nožēlu, ka ES Biodaudzveidības stratēģijā 2020. gadam netika nosprausti izmērāmi lauksaimniecības mērķi, un līdz ar to tika apgrūtināta snieguma izvērtēšana; atgādina, ka biodaudzveidībai piešķirto KLP izdevumu izsekošana nav bijusi uzticama un ka trūkst koordinācijas starp ES rīcībpolitikām un stratēģijām, kā rezultātā veiktie pasākumi nerisina ģenētiskās daudzveidības zuduma problēmu¹; aicina Komisiju ievērot Revīzijas palātas ieteikumus par biodaudzveidību lauksaimniecības zemē un gūto pieredzi izmantot Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam²;
54. uzsver, ka biodaudzveidībai ir izšķirīga nozīme, lai ES spētu saglabāt pārtikas nodrošinājumu; uzsver ES lauksaimniecības nozares svarīgo lomu veselīgas, nekaitīgas un cenu ziņā pieejamas pārtikas ražošanā; uzsver, ka lauksaimniekiem ir būtiska loma šīs stratēģijas sekmīgā īstenošanā un ka šī stratēģija būtu jāsaista ar stratēģijas “No lauka līdz galdam” pasākumiem, uzdevumiem un mērķrādītājiem;
55. uzskata, ka ES lauksaimniecība obligāti ir jāpārveido, lai to padarītu ilgtspējīgu un nodrošinātu augstus dzīvnieku labturības standartus saskaņā ar ekoloģisko un klimatisko pārkārtošanos, turklāt jāsamazina fosilo un ķīmisko resursu un antibiotiku izmantošana; uzsver, ka lauksaimniecībai būtu jāpalīdz aizsargāt un atjaunot biodaudzveidību;
56. uzskata, ka, ņemot vērā iespējamo sociālekonomisko ietekmi, lauksaimniekiem obligāti jāsaņem atbalsts, tostarp ekonomiskais atbalsts, un apmācība saistībā ar pārkārtošanos uz ilgtspējīgām lauksaimniecības sistēmām, lai veicinātu agroekoloģisku un cita veida inovatīvu un ilgtspējīgu praksi; tādēļ uzsver, cik būtiski ir nodrošināt precīzi definētu un pietiekamu finansiālo atbalstu, tostarp saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, lai palīdzētu sasniegt šos mērķus, un šajā sakarībā aicina dalībvalstis izmantot KLP stratēģiskos plānus un to zaļās komponentes, vienlaikus izstrādājot visām pusēm izdevīgus risinājumus biodaudzveidības aizsardzībai;
57. aicina Komisiju izstrādāt stratēģiju, ar ko ierosināto mērķu sasniegšanā atbalstītu vietējas vērtību ķēdes, un uzsver, ka mazajiem lauksaimniecības uzņēmumiem vajadzīgs īpašs atbalsts, kas veicinātu stratēģijas īstenošanu;
58. atzinīgi vērtē bioloģiskās lauksaimniecības atzīšanu par vienu no spēcīgajiem elementiem ES virzībā uz ilgtspējīgākām pārtikas sistēmām, jo īpaši saistībā ar biodaudzveidības problēmām un publiskās politikas mērķu sasniegšanu tādās jomās kā ekonomikas attīstība, nodarbinātība laukos, vides aizsardzība un klimatrīcība; uzsver

¹ Revīzijas palātas 2020. gada 5. jūnija īpašais ziņojums “Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos”.

² *Idem*.

Eiropas bioloģiskās lauksaimniecības rīcības plāna nozīmi bioloģiskās lauksaimniecības paplašināšanā;

59. uzsver, ka bioloģiskās pārtikas ražošanas attīstība jāpapildina ar tirgus virzītiem un piegādes ķēdi attīstošiem risinājumiem un pasākumiem, kas stimulē pieprasījumu pēc bioloģiskās pārtikas, tostarp izmantojot publisko iepirkumu un plašu veicināšanas pasākumu klāstu, pētniecību, inovāciju, apmācību un zinātniskās informācijas nodošanu, lai atbalstītu bioloģisko produktu tirgus stabilitāti un taisnīgu atalgojumu lauksaimniekiem un veicinātu pasākumus, kas atbalsta jaunus bioloģiskos lauksaimniekus; uzsver, ka ir jāattīsta visa bioloģiskās pārtikas ķēde, lai radītu iespēju vietējā līmenī apstrādāt un izplatīt ES bioloģisko produkciju;
60. atzīmē, ka dalībvalstis Savienības mērķrādītāju sasniegšanā sniegs atšķirīgu ieguldījumu atkarībā no savas valsts bioloģiskās pārtikas ražošanas nozares attīstības, un tādēļ prasa noteikt nacionālos mērķrādītājus; uzsver, ka šie mērķrādītāji netiks sasniegti bez spēcīga finansiālā atbalsta, stingrām apmācības programmām un konsultāciju pakalpojumiem; aicina dalībvalstis attiecīgi izstrādāt savus KLP stratēģiskos plānus un aicina Komisiju pārliecināties, ka stratēģiskie plāni atbilst izvirzītajam uzdevumam;
61. atgādina, cik svarīgi ir veicināt kolektīvu pieeju un izmantot tās pastiprinošo efektu, lai veicinātu Biodaudzveidības stratēģijas darbības, un aicina Komisiju veicināt un atbalstīt apvienību uzņēmumus, piemēram, lauksaimniecības pārtikas kooperatīvus, kolektīvā biodaudzveidības aizsardzības pasākumu īstenošanā;
62. uzsver KLP būtisko lomu lauksaimniecības zemes biodaudzveidības aizsardzībā un veicināšanā kopā ar citām Eiropas zaļā kursa rīcībpolitikām; pauž nožēlu, ka KLP nav efektīvi apturējusi gadu desmitiem ilgstošo biodaudzveidības zudumu; atgādina, ka lauksaimniecības ražīgums un noturība ir atkarīga no biodaudzveidības, kas ir būtiski, lai ilgtermiņā garantētu mūsu pārtikas sistēmu un pārtikas nodrošinājuma ilgtspēju un noturību; uzskata, ka nelielās izmaiņas, kas ieviestas ar dažādajām KLP reformām, nav devušas spēcīgu signālu lauksaimniekiem mainīt savu praksi, un uzskata, ka nepieciešamas būtiskas izmaiņas, kam pamata būtu saistībā ar klimata un biodaudzveidības krīzi gūtā pieredze un prognozes;
63. atkārtoti norāda, ka KLP pilnībā ir jāatbilst ES vērīgajiem klimata un biodaudzveidības mērķiem; mudina Komisiju un dalībvalstis KLP stratēģiskos plānus izmantot, lai īstenotu Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam un stratēģijas “No lauka līdz galdam” mērķus, kas ietver biodaudzveidībai labvēlīgu un agroekoloģisku pieeju turpmāku integrēšanu, un mudina dalībvalstis, pieņemot nosacījumu standartus, noteikt ambiciozus pamatscenārijus ilgtspējas un biodaudzveidības jomā un nodrošināt pasākumu, jo īpaši ekoshēmu un agrovides un klimata pasākumu, vērīgumu un strauju izstrādi un ieviešanu; uzsver, ka atjaunošanai jāparedz pienācīgi finanšu resursi; šajā ziņā aicina dalībvalstis balstīties uz Komisijas ieteikumiem;
64. aicina dalībvalstis izstrādāt nepieciešamos pasākumus saistībā ar ainavu daudzveidības elementiem, jo īpaši saskaņā ar saviem stratēģiskajiem KLP plāniem, izmantojot, piemēram, dzīvžogus vai buferjoslas, kuru mērķim vajadzētu būt arī ekoloģiskās savienotības veicināšanai starp dzīvotnēm un zaļo koridoru izveidei;
65. uzsver, ka ir jāstiprina KLP uzraudzības sistēma, tostarp izstrādājot uzticamākus rādītājus KLP ietekmes mērīšanai; aicina Komisiju pēc valsts stratēģisko plānu apstiprināšanas neatkarīgi izvērtēt šo plānu kopējo paredzamo ietekmi; aicina Komisiju

gadījumos, kad šajā izvērtēšanā tiek uzskatīts, ka centieni sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus nav pietiekami, veikt atbilstošus pasākumus, piemēram, aicināt dalībvalstis starpposma pārskatīšanas ietvaros grozīt savus stratēģiskos plānus vai pārskatīt KLP stratēģisko plānu regulu;

66. uzsver, cik būtisks ir sabalansēts uzturs; uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveicina veselīgs un sabalansēts uzturs, vienlaikus ieviešot atbilstīgus pasākumus, ar ko palīdzētu lauksaimniekiem pārkārtoties, pienācīgi ņemot vērā vajadzību nodrošināt ES lauku saimniecību ekonomisko ilgtspēju;
67. pauž nožēlu, ka lauksaimnieciskā ražošana un patēriņš aizvien vairāk tiek mērķēts uz ierobežotu lauksaimniecības kultūru skaitu un ierobežotu šķirņu un genotipu klāstu; uzsver, ka ģenētiskās daudzveidības sekmēšana un saglabāšana ar dabiskiem līdzekļiem ir izšķirīga, lai veicinātu lauksaimniecības ekosistēmu daudzveidību un saglabātu vietējos ģenētiskos resursus, jo īpaši kā risinājumu krātuvi, kas palīdzētu stāties pretī vides un klimata problēmām; uzsver, cik būtiski ir izmantot vietējās sugas un šķirnes, kas ir vispiemērotākās vietējām ekosistēmām;
68. aicina Komisiju izvērtēt, vai dabas kapitāla inventarizācija varētu ierobežot un racionalizēt ekosistēmu izmantošanu un ietekmējumu, tādējādi palīdzot apturēt biodaudzveidības zudumu un to pavērst pretējā virzienā; tomēr apšaubā iespēju precīzi izmērīt dabas vērtību kvantitatīvā izteiksmē un uzsver, ka daba ir vērtība pati par sevi; šajā sakarībā aicina Komisiju sniegt vairāk informācijas par iespējamo starptautisko dabas kapitāla inventarizācijas iniciatīvu;
69. aicina dalībvalstis saskaņā ar saviem KLP stratēģiskajiem plāniem izstrādāt vajadzīgos pasākumus, kuri veicinātu biodaudzveidības ziņā bagātas platības, tostarp ainavu elementus, ar mērķi ilgtermiņā vismaz 10 % zemes izveidot ļoti daudzveidīgas platības, kas bagātina biodaudzveidību, piemēram, dzīvžogus, buferjoslas, teritorijas, kurās neizmanto ķīmiskas vielas, un pagaidu papuves, kā arī paplašinātas lauksaimniecības zemes, kuras atvēlētas biodaudzveidībai, un aicina dalībvalstis, cik vien iespējams, veicināt dzīvotņu savienotību un zaļo koridoru izveidi, lai maksimāli palielinātu biodaudzveidības potenciālu;
70. atzīmē, ka kažokādu ražošana, kurā izmanto tūkstošos mērāmu nepieradinātu dzīvnieku skaitu ar līdzīgu genotipu, tos turot būros cieši blakus citu pie cita un pastāvīga stresa apstākļos, var būtiski apdraudēt dzīvnieku labturību un palielina to uzņēmību pret infekciju slimībām, tostarp zoonozēm, kā tas Covid-19 krīzē bija ar ūdelēm;
71. pauž nožēlu, ka nav īstenota ES apņemšanās līdz 2020. gadam pilnībā ievērot maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu (*MSY*), kas bija viens no galvenajiem kopējās zivsaimniecības politikas (*KZP*) mērķiem; uzsver, ka visas zivju populācijas būtu jāatjauno virs līmeņa, kas spēj nodrošināt *MSY*, vienlaikus ievērojot piesardzības principu un nodrošinot, ka populācijas vecuma un izmēra sadalījums ir tāds, kas apliecina zivju krājuma veselīgumu; aicina Komisiju un dalībvalstis apņemties pilnībā atjaunot jūras biotopus un zivju krājumus saskaņā ar *MSY*, šim nolūkam nekavējoties izmantojot ekosistēmas pieeju zvejniecības pārvaldībā, un šīs pieejas īstenošanā aicina uzlabot nemērķa sugu selektivitāti un izdzīvošanu un samazināt zvejniecības ietekmi uz jūras ekosistēmām, tostarp ierobežojot tādu praksi vai izmantošanas veidus, kas rada ir negatīvu ietekmi;

72. atgādina arī, ka saskaņā ar jauno Tehnisko pasākumu regulu¹ Komisijai bija jāiesniedz ziņojums Parlamentam un Padomei līdz 2020. gada 31. decembrim un ka Komisija drīkst ierosināt pasākumus tad, ja ir pierādījumi, ka nav sasniegti mērķi un mērķrādītāji;
73. aicina Komisiju risināt okeānu degradācijas, eutrofikācijas un paskābināšanās problēmu, iesniedzot vērienīgu rīcības plānu, ar ko aizsargātu jūras ekosistēmas un saglabātu zivju resursus; uzskata, ka būtu jāpieņem visi pasākumi, tostarp tiesību akti, ar ko samazinātu ekonomisko un citu darbību iespējamo negatīvo ietekmi uz jūras dzīvotnēm;
74. uzsver, cik būtiski ir izveidot zivju krājumu atjaunošanas apgabalus vai zonas, kurās zivju krājumi netiktu zvejoti, lai zivju populācijas varētu atjaunoties, ietverot zivju mazuļu un nārsta vietas; uzsver, cik būtiski ir aizliegt zveju un citas ieguves aktivitātes lieguma zonās;
75. stingri atbalsta izvirzīto mērķi, proti, nulles toleranci pret nelegālu, neregulētu un neregistrētu (NNN) zveju; norāda, ka NNN zveja ļoti negatīvi ietekmē krājumu stāvokli, jūras ekosistēmas, biodaudzveidību un ES zvejnieku konkurētspēju; prasa panākt lielāku saskaņotību starp ES tirdzniecības un zivsaimniecības politiku, lai nodrošinātu NNN zvejas efektīvu apkarošanu;
76. aicina Komisiju ar ekosistēmas pieeju vērsties pret visiem jūras biodaudzveidības zuduma cēloņiem, kurā ņemta vērā zvejas noslodze uz krājumiem, biodaudzveidību un jūras ekosistēmām, kā arī citus faktorus, tādus kā piesārņojums, klimata pārmaiņas, kuģošana un piekrastes un krastam pietuvinātu teritoriju izmantošana, tostarp veicot visu zvejas un citu jūras darbību ietekmes uz ekosistēmām izvērtēšanu, un aicina šajā pieejā ņemt vērā ekosistēmu spēju dot ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā un pielāgoties tām un mijiedarbību starp medijām sugām un plēsējiem;
77. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, ar ko veicinātu labāku zivju nozvejas, izkraušanas un kaušanas labturības metožu izstrādi un īstenošanu, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem;
78. uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, lai zivkopības prakse būtu ilgtspējīga un balstīta uz augstu zivju labturības līmeni; uzskata, ka akvakultūras ražošanas pamatā vajadzētu būt ilgtspējīgām ražošanas metodēm, piemēram, ekstensīvām metodēm un aļģu, gliemeņu, dīķaudzēšanas sistēmu un lagūnas akvakultūras izmantošanai, kas var nodrošināt svarīgas ekosistēmas funkcijas un pakalpojumus, tostarp mitrāju dzīvotņu saglabāšanu, un samazināt spiedienu uz resursiem un biodaudzveidību, kā arī samazināt oglekļa emisijas un apgādāt ar pārtiku; pauž bažas, ka zivis tiek zvejotas vienīgi nolūkā tās izbarot plēsīgām zivaudzētavu zivju sugām, un uzskata, ka šāda zvejas prakse pakāpeniski būtu jāizbeidz un jāaizstāj ar ilgtspējīgām alternatīvām; uzsver, ka akvakultūras nozarē ieviestajām administratīvajām procedūrām jābūt skaidrām un pilnībā īstenojamām; aicina Komisiju vajadzības gadījumā atjaunināt norādījumus par akvakultūru un *Natura 2000* teritorijām;
79. ar bažām atzīmē, ka ES piekrastes ūdeņos turpinās jūras gultnes plaša fiziska bojāšana, it sevišķi grunts tralēšanas dēļ², attiecībā uz ko *FAO* ir konstatējusi, ka ikgadējo

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regula (ES) 2019/1241 par zvejas resursu saglabāšanu un jūras ekosistēmu aizsardzību ar tehniskiem pasākumiem (OV L 198, 25.7.2019., 105. lpp.).

² EVA ziņojums "Marine Messages II", 34. lpp.

izmetumu apjomu no visiem zvejas rīku veidiem visvairāk veicina grunts tralēšana, kurai atkarībā no zvejniecības un zvejas apgabala īpatnībām ir ļoti nelabvēlīga ietekme uz jūras gultni¹; atgādina, ka grunts traļi ir viens no Eiropā visbiežāk lietotajiem zvejas rīku veidiem²; atgādina spēkā esošo prasību pārtraukt zveju ar grunts zvejas rīkiem, kuru garums ir mazāks par 400 m, apgabalos, par kuriem ir zināms vai attiecībā uz kuriem pastāv iespēja, ka tur sastopamas jutīgas jūras ekosistēmas; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt Regulas (ES) 2016/2336³ pilnīgu un efektīvu īstenošanu, tostarp attiecībā uz jūras pacēlumiem; turklāt aicina Komisiju pēc ierobežojumiem Vidusjūrā⁴ gadījumos, kad tas ir vajadzīgs, lai aizsargātu piekrastes ekosistēmas, ierobežot grunts tralēšanas izmantošanu citos piekrastes apgabalos, tostarp arī tās gaidāmajā rīcības plānā zivsaimniecības resursu saglabāšanai un jūras ekosistēmu aizsardzībai, lai nodrošinātu iespējas piekopt ilgtspējīgāko praksi, kas nodara vismazāko kaitējumu;

80. uzsver, ka zvejniecības pārvaldības plānos būtu jāņem vērā rezultāti, kas gūti zinātniskos pētījumos par zvejas metožu ietekmi uz sugām, dzīvotnēm, okeānu biodaudzveidību un jūras ekosistēmām, un jāpalīdz rast risinājumi konstatētās negatīvās ietekmes novēršanai, tostarp ierobežojot to izmantošanu vai ieviešot jaunus tehniskus seku mazināšanas risinājumus; uzsver, ka jutīgo sugu piezveja būtu jāizskauž vai jāsamazina līdz pilnīgu atjaunošanos pieļaujošam līmenim un ka būtu pēc iespējas jāsamazina kaitējums jūras gultnes dzīvotnēm;
81. aicina Komisiju izstrādāt lielo traleru definīciju un apsvērt pasākumus, ar kuriem ierobežotu to darbību ES ūdeņos, jo īpaši aizliedzot to darbību aizsargājamās teritorijās;
82. uzskata, ka ir būtiski izveidot labu sadarbību ar trešām valstīm, jo īpaši kaimiņvalstīm, arī veicinot zivsaimniecības resursu līdzvērtīgu uzraudzību trešo valstu ūdeņos, lai nodrošinātu veselīgu ekosistēmu jūras dzīvotnēs pāri robežām;
83. atgādina, ka kopējā zivsaimniecības politika (KZP) un Zivsaimniecības kontroles regula⁵ nodrošina Eiropas Savienībai tiesisko regulējumu ar īpašiem zivsaimniecībai paredzētiem instrumentiem; uzsver nepieciešamību nodrošināt sociālekonomisko ilgtspēju zvejniekiem, kurus ietekmē pāreja uz ekoloģisku praksi zilajā ekonomikā, tostarp arī attiecībā uz saistītajām apmācības vajadzībām; uzsver, cik svarīgi ir šiem nolūkiem nodrošināt pienācīgu finansējumu no Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un

¹ PVO 2019. gada 19. februāra zvejniecības un akvakultūras tehniskais dokuments “A third assessment of global marine fisheries discards” (“Trešais novērtējums par jūras zvejas izmetumu apjomu pasaulē”).

² Revīzijas palātas īpašais ziņojums “Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos”;

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2336 (2016. gada 14. decembris), ar ko paredz īpašus nosacījumus zvejai dziļūdens krājumos Ziemeļaustrumu Atlantijā un noteikumus zvejai starptautiskajos ūdeņos Ziemeļaustrumu Atlantijā un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 2347/2002 (OV L 354, 23.12.2016., 1. lpp.).

⁴ Padomes 2006. gada 21. decembra Regula (EK) Nr. 1967/2006, kas attiecas uz Vidusjūras zvejas resursu ilgtspējīgas izmantošanas pārvaldības pasākumiem un ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 2847/93, kā arī atceļ Regulu (EK) Nr. 1626/94 (OV L 409, 30.12.2006., 11. lpp.).

⁵ Padomes 2009. gada 20. novembra Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem (OV L 343, 22.12.2009., 1. lpp.).

akvakultūras fonda un programmas “Apvārsnis Eiropa”;

84. lūdz Padomei proaktīvi publiskot visus dokumentus, kas saistīti ar pieņemtajiem noteikumiem par kopējo pieļaujamo nozveju saskaņā ar Eiropas Ombuda ieteikumu lietā 640/2019/FP;
85. iesaka nepārtraukti apkopot datus, lai labāk izvērtētu ilgtspējas kritērijus un nepieļautu zvejas zonu noteikšanu vietās, kur ir atklātas neaizsargātas jūras ekosistēmas;
86. uzstāj, ka attiecībā uz aizsargājamām teritorijām par prioritāti ir jānosaka vides saglabāšana un atjaunošana un ka neviena darbība šajās teritorijās nedrīkst apdraudēt šo mērķi; aicina Komisiju un dalībvalstis aizliegt kaitīgas darbības aizsargājamās jūras teritorijās; mudina Komisiju nodrošināt to, lai valstu jūras telpiskajos plānos tiktu ņemts vērā sugu un dzīvotņu jutīgums pret cilvēku radītiem spiedieniem visās jūras teritorijās;
87. uzsver, cik svarīgi ir stiprināt un efektīvi ieviest esošās AJT, jo īpaši bioloģiskās daudzveidības karstajos punktos; aicina Komisiju un dalībvalstis prioritārā kārtā izstrādāt šīm teritorijām paredzētus īpašus pārvaldības plānus, nosakot skaidrus saglabāšanas mērķus un efektīvus uzraudzības, pārraudzības un kontroles pasākumus; jo īpaši mudina dalībvalstis paātrināt kopīgu ieteikumu par zvejniecības pārvaldību savās AJT izstrādi un iesniegšanu saskaņā ar KZP 11. pantu; uzskata, ka būtu pilnībā jāņem vērā klimata pārmaiņu ietekme uz jūras organismu sugām; aicina Komisiju arī sadarbībā ar dalībvalstīm un balstoties uz vislabākajām pieejamajām zinātnes atziņām, ierosināt kritērijus un norādījumus izraudzīto AJT pienācīgai pārvaldības plānošanai, tostarp ekoloģiskajos koridoros, un atvieglot sadarbību starp dalībvalstīm;
88. aicina Komisiju ieskaitīt AJT starptautiskajos mērķos tikai tad, kad tās tiek pienācīgi pārvaldītas;
89. uzskata, ka jaunās AJT būtu jāiekļauj *Natura 2000* sistēmā, un tām būtu jāveicina ekoloģiskā sasaiste;
90. uzsver, ka panākumu gadījumā aizsargājamas jūras teritorijas sniedz lielus sociālekonomiskos ieguvumus, jo īpaši piekrastes kopienām un zvejniecības un tūrisma nozarēm, un ka aizsargājamām jūras teritorijām var būt nozīmīgas ekoloģiskās funkcijas zivju krājumu atjaunošanā un to izturētspējas uzlabošanā;
91. uzsver, ka jaunā ES meža stratēģijai ir jābūt pielāgotai Eiropas Klimata aktam un Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un saskaņotai ar šiem instrumentiem; uzsver, ka ir vajadzīga holistiska un konsekventa meža stratēģija, ar ko spēcīgāk tiek akcentēta mežu daudzfunkcionālā nozīme un uz koksnes resursiem balstīta rūpniecība Eiropas Savienībā un ar ko tiek popularizēti tālejoši ieguvumi, kurus meži nodrošina videi, sabiedrībai un ekonomikai, un turklāt pilnībā ir ievēroti ES nospraustie mērķi klimata un vides jomā; vērš uzmanību uz to, ka jaunajā ES meža stratēģijā ir skaidri jānosaka prioritātes, kur galvenie ir savstarpēji saistītie klimata un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības un atjaunošanas mērķi; prasa dabas atjaunošanas plānā iekļaut konkrētus saistošus mērķus meža ekosistēmu atjaunošanai un turpmākai aizsardzībai, kas būtu jāiekļauj arī ES meža stratēģijā; uzskata, ka būtu jāņem vērā atšķirīgie apstākļi vietējā, reģionālā un dalībvalstu līmenī;
92. atgādina par savu 2020. gada 8. oktobra nostāju ES meža stratēģijas jautājumā, proti, ka stratēģijai vajadzētu kalpot kā tiltam starp valstu mežu un agromežu politiku un ES

mērķiem, kuri saistīti ar mežiem un agromežiem, atzīstot gan to, ka jārespektē valstu kompetence, gan arī to, ka jāveicina plašāku ES mērķu sasniegšana; tāpēc uzsver vajadzību ES meža stratēģijā ievērot subsidiaritātes principu un atzīt ES kompetenci vides aizsardzības jomā; atgādina, ka saskaņā ar LESD 191. pantu ES vides politika cita starpā palīdz sasniegt tādus mērķus kā saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, kā arī apdomīgi un racionāli izmantot dabas resursus; atgādina, ka vairāki ES tiesību akti ietekmē mežus un mežu apsaimniekošanu;

93. aicina ES un dalībvalstis savos iekšpolitikas un ārpolitikas virzienos nodrošināt visaugstākos vides aizsardzības standartus attiecībā uz mežiem;
94. uzsver, ka jaunajai meža stratēģijai vajadzētu popularizēt mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, un uzsver, cik būtiski ir līdzsvarotā veidā stiprināt ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, lai saglabātu meža ekosistēmu veselību, klimatnoturību un ilgmūžību un mežu daudzfunkcionālo lomu; atzīmē, ka mūsu mežu aizsardzība un ilgtspējīga apsaimniekošana ir svarīga mūsu vispārējai labbūtībai, jo meži ir vide, kurā notiek sabiedriskas nozīmes darbības brīvā laika pavadīšanas, veselības, kā arī izglītības ziņā, un atzīst, ka ilgtspējīga mežu apsaimniekošana veicina ES mežu biodaudzveidības aizsardzību; atgādina, ka ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās piemērot mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas definīciju un principus;
95. uzsver mežu lomu ES klimata mērķu sasniegšanas veicināšanā; uzskata, ka par prioritāti vajadzētu izvirzīt mežu un citu biomasas resursu aprites un kaskādes principam atbilstīgu izmantošanu, kas neapdraud zinātniski pamatotas aizsardzības un atjaunošanas darbības, kā arī rīcību klimata jomā; uzskata, ka viens no pozitīviem piemēriem ir koksnes izmantošana par celtniecības materiālu;
96. uzsver KLP agromežsaimniecības un apmežošanas pasākumu izšķirošo nozīmi un mudina turpināt mežsaimniecības pasākumus saskaņā ar ES meža stratēģiju;
97. uzsver, cik liela nozīme ir noturīgām un veselīgām meža ekosistēmām, tostarp faunai un florai, lai saglabātu un veicinātu to daudzveidīgo ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu, ko nodrošina meži, piemēram, biodaudzveidību, tīru gaisu, ūdeni, veselīgu augsni un koksnes un nekoksnes izejvielas; norāda, ka ES mērķu sasniegšana vides, klimata un biodaudzveidības jomā nekad nebūs iespējama bez tādiem mežiem un mežsaimniecības, kas tiek daudzfunkcionāli, veselīgi un ilgtspējīgi apsaimniekoti un kas ievēro ilgtermiņa perspektīvu;
98. norāda uz nepieciešamību izstrādāt saskaņotu pieeju, ar ko biodaudzveidības aizsardzību un klimata aizsardzību sasaistītu ar plaukstošu uz koksnes resursiem balstītu nozari un ilgtspējīgu bioekonomiku;
99. apzinās, cik svarīgi ir izmantot koksni no ilgtspējīgi apsaimniekotiem mežiem un koka izstrādājumus, lai veicinātu virzību uz oglekļneitrālu ekonomiku un attīstītu aprites bioekonomiku;
100. uzsver vajadzību pārskatīt ES noteikumus par biomasas izmantošanu enerģijas ražošanā, jo īpaši Atjaunojamo energoresursu direktīvā paredzētos noteikumus un saskaņā ar taksonomijas regulu pieņemtos deleģētos aktus, un saskaņot tos ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un Eiropas Klimata aktu;
101. atzinīgi vērtē apņemšanos ES iestādīt vismaz trīs miljardus papildu koku; uzsver, ka ES

koku stādīšanas iniciatīvu pamatā vajadzētu būt skaidriem ekoloģijas principiem, proaktīvai apmežošanai, ilgtspējīgai mežu atjaunošanai un pilsētu un piepilsētu teritoriju ekoloģizācijai, atjaunošanai, savienojamības uzlabošanai, kā arī agromežsaimniecībai, atbilstīgi jaunākajām zinātnes atziņām; aicina Komisiju nodrošināt, ka šīs iniciatīvas tiek īstenotas ar biodaudzveidības mērķiem saderīgā un šos mērķus veicinošā veidā, parūpējoties par to, ka ar šo stādīšanu netiek aizstāti esoši seni un biodaudzveidīgi meži, un palīdzot nodrošināt to, ka meži ir noturīgi, jaukti un veselīgi;

102. atgādina savu nostāju, kas pausta rezolūcijā par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā; aicina Komisiju steidzami iesniegt priekšlikumu ES tiesiskajam regulējumam, kura pamatā būtu obligāta pienācīga pārbaude, kas nodrošinātu to, ka vērtību ķēdes ir ilgtspējīgas un ka ES tirgū laistie produkti vai izejvielu preces neizraisa atmežošanu, mežu degradāciju, ekosistēmu pārveidi un degradāciju vai cilvēktiesību pārkāpumus un nav iegūtas šo darbību rezultātā; norāda, ka šāds ES tiesiskais regulējums būtu jāattiecinā ne tikai uz mežiem, bet arī uz citām ekosistēmām, jo īpaši uz jūras un piekrastes ekosistēmām, mitrājiem, kūdrājiem un savannām, kas piesātinātas ar oglekli un izceļas ar lielu bioloģisko daudzveidību, lai izvairītos no tā, ka radītais spiediens tiek novirzīts uz šādām ekosistēmām;
103. aicina Komisiju izpētīt iespēju izveidot tiesisko regulējumu, galvenokārt Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) ietvaros, ar ko varētu aizliegt tirdzniecību ar dažām izejvielām, produktiem un pakalpojumiem, kuri apdraud biodaudzveidību;
104. uzsver, ka ir steidzami jāsamazina ES ražošanas un patēriņa vides pēdas nospiedums, lai paliktu planētas iespēju robežās; aicina Komisiju ierosināt saistošus ES mērķus 2030. gadam, lai būtiski samazinātu ES materiālu un patēriņa pēdas nospiedumus un līdz 2050. gadam samazinātu tos līdz planētas iespēju robežām¹; atbalsta Komisijas dzīves cikla pieeju produktu un organizāciju vides pēdas nospieduma izvērtēšanā; uzskata, ka plastmasas ražošana un izmantošana būtu jāsamazina; uzskata, ka saimnieciskajām darbībām, kas tieši ietekmē un izmanto ekosistēmas un to bioloģisko daudzveidību, būtu jāietver visi iespējamie aizsardzības pasākumi, lai mazinātu savu negatīvo ietekmi uz šīm ekosistēmām;

Klimata pārmaiņas

105. pauž bažas par to, ka 1,5 līdz 2 °C globālās sasilšanas scenārijā ievērojami samazināsies lielākā daļa sauszemes sugu areālu un ka līdzīgi tiks apdraudētas arī jūras sugas, jo īpaši tāpēc, ka ar pašreizējo trajektoriju šis temperatūras pieaugums, visticamāk, tiks pārsniegts; tādēļ uzsver nepieciešamību izvirzīt ievērojami vērienīgākus ES mērķus, par prioritāti klimata pārmaiņu mazināšanas mērķu sasniegšanā un pielāgošanās stratēģijās nosakot dabā rodamus risinājumus, kā arī uzlabojot dabīgo oglekļa dioksīda piesaistītājsistēmu aizsardzību ES kā papildu pasākumu, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas;
106. aicina Komisiju novērtēt klimata pārmaiņu ietekmi uz sugu daudzumu un ģeogrāfisko izplatību, ņemot vērā šo novērtējumu, kad tā īstenos Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam, un palīdzēt dalībvalstīm iekļaut gūtos rezultātus valstu politikas virzienos un turpmākajos saskaņā ar dabas direktīvām sniedzamajos ziņojumos;

¹ Rezolūcija par jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu.

107. uzsver veselīgu okeānu ekosistēmu lomu biodaudzveidības zuduma apturēšanā un atjaunošanā un klimata pārmaiņu mazināšanā; prasa saglabāt un atjaunot ar oglekli bagātās okeāna dzīvotnes, lai uzlabotu oglekļa glabāšanu, piekrastes aizsardzību un jūras sugu un zivju noturīgumu pret klimata pārmaiņām; prasa tās iekļaut arī efektīvi pārvaldītās aizsargājamās jūras teritorijās;
108. aicina Komisiju pēc Eiropas Klimata akta¹ pieņemšanas un, ņemot vērā dabīgo oglekļa piesaistītāju svarīgo lomu klimatneitralitātes sasniegšanā, ierosināt vērīgu uz zinātnes atziņām balstītu ES 2030. gada mērķi dabīgo oglekļa dioksīda piesaistītāju nodrošinātai siltumnīcefekta gāzu emisiju absorbcijai, kam vajadzētu atbilst Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un būt noteiktam tiesību aktos; tāpēc atgādina, ka ātrai emisiju samazināšanai ir jāpaliek prioritārai;
109. aicina Komisiju iespējami drīz nākt klajā ar ES ilgtermiņa rīcības plānu klimata un bioloģiskās daudzveidības jomā, tostarp attiecīgajiem mērķrādītājiem, kas uzlabotu koordināciju un nodrošinātu turpmāko darbību saskaņotību, ilgtspēju un savstarpējo saistību un iekļautu saistības, kas paredzētas globālajā bioloģiskās daudzveidības satvarā laikposmam pēc 2020. gada un Parīzes nolīgumā, tā nacionāli noteiktajā devumā, kā arī ilgtspējīgas attīstības mērķos; uzsver, ka ir svarīgi pēc iespējas ātrāk oficiāli koordinēt klimata un bioloģiskās daudzveidības plānu monitoringu, ziņošanu un pārskatīšanu; uzsver, ka noturīgas un veselīgas ekosistēmas ir izšķirīgi svarīgas, lai risinātu klimata pārmaiņu radītās problēmas un pielāgotos klimata pārmaiņām, un ka ar Eiropas Klimata pakta paredzētajām darbībām būtu jānodrošina biodaudzveidības klimata politikas virzienu sinerģija;
110. atzinīgi vērtē jauno ES stratēģiju attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām; uzskata, ka pasākumi, kas veikti, īstenojot pielāgošanās stratēģiju, būtu pilnībā jāsašķir ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un profilaktiskajiem un gatavības pasākumiem, kas attiecas uz dabas katastrofām un tiek veikti, īstenojot Savienības civilās aizsardzības mehānismu;
111. turklāt atbalsta ekosistēmā balstītas pieejas, kā definēts ANO bioloģiskās daudzveidības konvencijā, jo šīs pieejas sniedz holistisku stratēģiju zemes, ūdens un dzīvo resursu integrētai pārvaldībai, vienlīdzīgi sekmējot saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu;
112. uzsver, ka būtu precīzāk jādefinē termins “dabā rodami risinājumi” un ka šai definīcijai būtu jānodrošina, ka netiek apdraudēta biodaudzveidība un ekosistēmu integritāte; tāpēc prasa ES līmenī izstrādāt skaidrāku definīciju, kā arī dabā rodamu risinājumu izmantošanas vadlīnijas un instrumentus, lai maksimāli palielinātu dabas sasaisti, ieguvumus un sinerģiju starp bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, klimata pārmaiņu mazināšanu un klimata adaptāciju;
113. norāda, ka dabā rodami risinājumi jāprojām nav iekļauti daudzās valstu klimata stratēģijās; uzskata, ka dažādu ieinteresēto personu platforma dabā rodamu risinājumu jautājumos varētu palīdzēt stiprināt sinerģiju starp daudzpusējām starptautiskām konvencijām bioloģiskās daudzveidības un klimata pārmaiņu jomā un palīdzēt sasniegt ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus;

¹ Provizoriska vienošanās par Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulu (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts) (COM(2020)0080 – C9-0077/2020 – 2020/0036(COD)).

Piesārņojums

114. atzinīgi vērtē Komisijas mērķus līdz 2030. gadam par 50 % samazināt bīstamāko un ķīmisko pesticīdu izmantošanu un par 50 % samazināt barības vielu zudumu no mēslošanas līdzekļiem, kā rezultātā par 20 % varētu samazināties mēslošanas līdzekļu izmantošana, un uzskata, ka visiem šiem mērķiem vajadzētu būt noteiktiem tiesību aktos un ka attiecībā uz laikposmu pēc 2030. gada tie būtu jāpārskata ar nolūku turpināt veikt samazinājumus un uzņemt ilgtermiņa saistības; prasa šo mērķu sasniegšanu reāli novērtēt, pamatojoties uz konkrētiem starpposma mērķrādītājiem;
115. aicina Komisiju noteikt šiem mērķiem skaidrus un vērienīgus pamatscenārijus un kopā ar dalībvalstīm noteikt katrai dalībvalstij taisnīgu devuma apmēru kopīgajos ES mēroga mērķrādītājos, kurā būtu atspoguļoti dalībvalstu atšķirīgie sākumpunkti un apstākļi; uzstāj, ka katrai dalībvalstij būtu jānosaka stingri pasākumi, ar kuriem sasniegt savus mērķrādītājus;
116. ir pret aktīvās vielas glifozāta atļaujas pagarināšanu pēc 2022. gada 31. decembra; aicina dalībvalstis veikt attiecīgos sagatavošanās darbus, lai lauksaimniekiem nodrošinātu reālus alternatīvus risinājumus pēc glifozāta aizliegšanas;
117. atgādina par savu 2019. gada 16. janvāra rezolūciju par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūru¹ un sagaida, ka Komisija un dalībvalstis nekavējoties pievērsīsies visiem rezolūcijas aicinājumiem; aicina Komisiju tās veiktajā Augu aizsardzības līdzekļu īstenošanas pasākumu pārskatā ietvert pamatnoteikumus, kuru nolūks būtu atbalstīt ES mēroga pesticīdu lietojuma samazināšanas mērķi, piemēram, stiprinot un precizējot vidiskos kritērijus saistībā ar tirgus piekļuves piešķiršanu pesticīdiem; uzsver, ka, ja *EFSA* konstatē nepieņemamu ietekmi uz vidi, apstiprinājuma lēmumu nevajadzētu pieņemt; aicina Komisiju regulatīvos datus par risku padarīt pārredzamākus un pieejamākus;
118. uzskata, ka Regulas (EK) Nr. 1107/2009² 53. panta 1. punktā paredzētā atkāpe būtu jāprecizē un ir jāpiemēro tikai veselības un vides apsvērumu dēļ; pauž nožēlu par to, ka šī atkāpe tiek izmantota, lai apietu aizliegumu āra vidē izmantot trīs neonicotinoīdus;
119. aicina Komisiju ātri pabeigt pārskatīt Direktīvu 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu³, ietverot tajā pesticīdu samazināšanas mērķrādītājus, un veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis apņemas to īstenot, tostarp savos valstu rīcības plānos;
120. norāda, ka pesticīdu plaša izmantošana izraisa rezistenci pret pesticīdiem, kas ir nozīmīga problēma un mazina pesticīdu iedarbīgumu; norāda, ka lauksaimniekiem dārgi izmaksā pesticīdu plašāka izmantošana un atkarība no tiem; norāda, ka, lai palīdzētu izvairīties no bioloģiskās daudzveidības sabrukuma un kaitēkļu rezistences, būtu jāievēro darbību hierarhija saskaņā ar astoņiem integrētās kaitēkļu apkarošanas principiem, kas paredzēti Direktīvas 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu

¹ OV C 411, 27.11.2020., 48. lpp.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.).

III pielikumā, kurā noteikts, ka ķīmiskie pesticīdi būtu jāizmanto tikai kā pēdējā iespēja;

121. pauž nožēlu par to, ka *REACH* atļauju piešķiršanas procesa sociālekonomiskajā analizē mēdz neņemt vērā vai nepietiekami ņemt vērā novērtējumu par ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un bioloģisko daudzveidību; pauž bažas par to, ka turpinās tādu bīstamu ķīmisko vielu izmantošana un atļaušana, kam ir negatīva ietekme uz vidi, vai gadījumos, kad trūkst drošības datu par vides beigu punktiem; aicina Komisiju kā riska pārvaldītāju vairāk ņemt vērā ķīmisko vielu ietekmi, arī to hronisko un ilgtermiņa ietekmi, uz vidi un bioloģisko daudzveidību;
122. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka no trešām valstīm importētiem lauksaimniecības produktiem tiek piemēroti vienādi standarti un efektīvas pārbaudes;
123. aicina Komisiju pārskatīt Regulu (EK) Nr. 396/2005 par maksimāli pieļaujamiem pesticīdu atlieku līmeņiem¹, lai ietvertu dzīvnieku veselības un vides riskus kā tiesību aktu kritēriju;
124. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir apņēmusies sadarboties ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu, ka jau no paša sākuma valstu stratēģiskie lauksaimniecības plāni atspoguļo Eiropas zaļā kursa un stratēģijas “No lauka līdz galdam” vērienīgumu, kas ietver augstākus mērķus attiecībā uz ķīmisko pesticīdu izmantošanas un riska, kā arī mēslošanas līdzekļu un antibiotiku izmantošanas būtisku samazināšanu; uzsver, cik svarīgi ir šos mērķrādītājus censties sasniegt holistiskā un apritīgā veidā, piemēram, izmantojot tādas agroekoloģiskas pieejas kā integrētā lauksaimniecība un bioloģiskā lauksaimniecība, ietverot augseku; uzsver arī precīzās lauksaimniecības, digitalizācijas un citu instrumentu devumu pesticīdu, mēslošanas līdzekļu un barības vielu izmantošanas samazināšanā un efektīvā izmantošanā;
125. uzsver — lai samazinātu vajadzību pēc pesticīdiem un vēl vairāk samazinātu ķīmisko pesticīdu lietošanu un ar to saistītos riskus, lauksaimniekiem ir vajadzīgi plašāki alternatīvi, efektīvi, cenas ziņā pieejami un videi droši augu aizsardzības risinājumi un metodes; ierosina, ka tas varētu ietvert kultūru, fiziskās un bioloģiskās kontroles metožu pastiprinātu izmantošanu, jaunus zema riska pesticīdus un biopesticīdus, efektīvākus pielietošanas paņēmienus, ko veicina tādi instrumenti kā digitālā un precīzā lauksaimniecība, epidemioloģiskos modeļus, plašāku un uzlabotu tādu rezistentu šķirņu klāstu, kam nepieciešams mazāk resursu, un uzlabotas pētniecības un inovācijas apmācības un konsultāciju sistēmas, tostarp agroekoloģiskās lauksaimniecības prakses jomā;
126. uzsver, ka ES lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības nozarēm ir svarīga loma dabas aizsardzībā un atjaunošanā un ka tās ir pilnībā jāiesaista Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam īstenošanā; uzsver, ka īstenošanas pasākumi būtu jāpapildina ar precīzi definētu atbalstu, mācību programmām un instrumentu komplektu, kurā būtu ilgtspējīgi, droši, iedarbīgi un cenu ziņā pieejami risinājumi un alternatīvas, kā arī ar piekļuvi jaunākajām zināšanām, tehnoloģijām un konsultāciju pakalpojumiem; uzsver arī to, kādu ieguldījumu stratēģijas īstenošanā var dot pozitīvi stimuli un apmaiņa ar paraugpraksi;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 396/2005 (2005. gada 23. februāris), ar ko paredz maksimāli pieļaujamus pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā (OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.).

127. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt to, ka Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķi tiek pilnībā atspoguļoti stratēģijas “No lauka līdz galdam” un Ilgtspēju sekmējošās ķīmikāliju stratēģijas īstenošanā, kā arī gaidāmajā rīcības plānā par nulles līmeņa piesārņojumu, kurā būtu jāpievēršas arī trokšņa, tostarp zemūdens trokšņa, un gaismas piesārņojumam; uzsver, cik svarīgi ir prioritārā kārtā pievērsties tam, lai piesārņojumu novērstu izcelsmes vietā, vienlaikus nodrošinot vislabāko pieejamo tehnoloģiju izmantošanu;
128. aicina Komisiju izvirzīt vērienīgu mākslīgā āra apgaismojuma izmantošanas samazinājuma mērķi 2030. gadam un ierosināt pamatnostādnes par to, kā dalībvalstis var samazināt mākslīgā apgaismojuma izmantošanu naktī;
129. uzsver, ka Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam ir jāietver īpaši pasākumi, kuru mērķis ir samazināt piesārņojumu, kas tieši ietekmē bioloģisko daudzveidību un veselību, piemēram, plastmasas, mikroplastmasas un ķīmisko piesārņojumu; aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek ātri īstenotas visas 35 darbības, kas noteiktas jaunajā rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku un saistītajos tiesību aktos;

Invazīvas svešzemju sugas (ISS)

130. pauž bažas, ka ISS jau rada nopietnus draudus videi, iztikas līdzekļiem un pārtikas nodrošinājumam, neatgriezeniski iedragājot aizsargājamās teritorijas un tur esošo bioloģisko daudzveidību, un ka šo situāciju saasina klimata pārmaiņas;
131. pauž nožēlu par to, ka to invazīvo svešzemju sugu sarakstā, kas rada bažas Savienībai, ir uzskaitīts mazāk nekā 6 % no Eiropas Savienībā sastopamajām ISS; aicina Komisiju pastiprināt rīcību un nodrošināt to, ka šajā sarakstā tiek iekļautas invazīvas svešzemju sugas, kas ietekmē apdraudētās sugas; aicina Komisiju arī pastiprināt profilaksi, ieviešot obligātus riska novērtējumus, kas jāveic pirms svešzemju sugu pirmās ieviešanas, un pēc iespējas drīzāk ierosinot ES mēroga baltos sarakstus ar sugām, ko atļauts importēt, turēt, selekcionēt un tirgot kā lolojumdzīvniekus, balstoties uz zinātnisku riska novērtējumu un ekoloģiskās īpašības Eiropas Savienībā;
132. uzsver, ka eksotisko lolojumdzīvnieku tirdzniecība ir viens no galvenajiem ceļiem, kādā tiek ieviestas ISS, un ka ISS ieviešana ir saistīta arī ar tādiem citiem stresoriem kā sauszemes un jūras transports un jūras piedrazojums; prasa ES līmenī izstrādāt papildu pasākumus ISS profilaksei, kontrolei un izskaušanai, tostarp izstrādāt konkrētus plānus attiecībā uz ISS, kas ietekmē kritiski apdraudētās sugas; uzsver, ka ir vajadzīgi pietiekami cilvēkresursi, kā arī tehniskie un finanšu resursi, lai atbalstītu profilaksi un palīdzētu ietekmētajām teritorijām cīnīties ar esošām un jaunām ISS;
133. pauž nožēlu par to, ka invazīvo svešzemju sugu sarakstā, kas rada bažas Savienībai, ir iekļauta tikai viena jūras suga¹; aicina Komisiju pievērsties jūras invazīvo svešzemju sugu nesamērīgi mazajai pārstāvībai, lai nodrošinātu pienācīgu atbildību Regulai (ES)

¹ Tsiamis, K. u.c. “Prioritizing marine invasive alien species in the European Union through horizon scanning” (“Prioritāras uzmanības pievēršana invazīvām jūras organismu sugām Eiropas Savienībā ar potenciālo scenāriju analīzi), *Aquatic Conservation – Marine and Freshwater Ecosystems*, 30. sēj., 4. Nr., John Wiley & Sons Ltd, Čičestera, 2020. g.

Finansējums, integrēšana un pārvaldības sistēma

134. uzsver, ka sabiedrībai un videi radītie ieguvumi no profilakses un atjaunošanas pārsniedz ieguldījumu izmaksas; aicina Komisiju. pamatojoties uz ES taksonomiju, nodrošināt efektīvu bioloģiskās daudzveidības integrēšanu un pārbaudi visos ES izdevumos un programmās; aicina efektīvi piemērot principu “nenodari būtisku kaitējumu” visos ES izdevumos un programmās; aicina Komisiju sniegt visaptverošu novērtējumu par to, kā varētu mobilizēt dabai nepieciešamos vismaz 20 miljardus EUR gadā, iesniegt attiecīgus priekšlikumus par Savienības gada budžetu un izskatīt nepieciešamību izveidot īpašu *TEN-N* finansēšanas instrumentu; norāda uz vienošanos integrēt bioloģiskās daudzveidības mērķrādītājus par 7,5 %, sākot no 2024. gada, un 10 %, sākot no 2026. gada; uzskata, ka būtu jādara viss iespējamais, lai pēc iespējas drīzāk, sākot no 2021. gada, daudzgadu finanšu shēmā (DFS) paredzētu mērķi 10 % gadā paredzēt izdevumiem bioloģiskās daudzveidības jomā; uzsver, ka ir jānodrošina konsekvence starp klimata un bioloģiskās daudzveidības finansējumu; mudina dalībvalstis atvērto plānos iekļaut bioloģiskās daudzveidības darbības; uzstāj, ka ar bioloģisko daudzveidību saistīti ES izdevumi būtu jāizseko saskaņā ar efektīvu, pārredzamu un vispusīgu metodiku, kas Komisijai ir jānosaka sadarbībā ar Eiropas Parlamentu un Padomi;
135. aicina Komisiju un dalībvalstis līdz 2022. gadam novērtēt, kuras subsīdijas ir kaitīgas videi, lai tās bez turpmākas kavēšanās varētu pakāpeniski izbeigt; aicina pārorientēt finansiālos stimulus uz biodaudzveidībai labvēlīgiem ieguldījumiem, bet nodokļu sistēmas — uz vides nodokļu un vides ieņēmumu plašāku izmantošanu;
136. atgādina, ka ES ir apņēmusies sasniegt Parīzes nolīguma mērķus; aicina Komisiju un dalībvalstis iespējami drīz un vēlākais līdz 2025. gadam izbeigt visas netiešās un tiešās subsīdijas fosilajam kurināmajam;
137. uzskata, ka subsīdiju fosilajam kurināmajam un citu videi kaitīgu subsīdiju pakāpeniska izbeigšana būtu jāatbalsta arī globālā līmenī ar ES tirdzniecības politikas un zaļās diplomātijas starpniecību, tostarp ar katru tirdzniecības partneri panākot vienošanos par ceļvedi, kurā noteikti starpposma mērķi;
138. atgādina – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija lēš, ka valdības pasaulē aptuveni 500 miljardus USD gadā tērē atbalstam, kas potenciāli kaitē biodaudzveidībai, t. i., piecas līdz sešas reizes vairāk nekā kopējie izdevumi biodaudzveidībai²;
139. aicina Komisiju nodrošināt skaidras pamatnostādnes un stimulus, lai biodaudzveidībai piesaistītu privāto finansējumu un saskaņotu ieguldījumus ar Eiropas zaļā kursa un Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķiem; aicina Komisiju arī gaidāmajā atjaunotajā ilgtspējīga finansējuma stratēģijā paredzēt vērienīgu un uz nākotni vērstu regulējumu, kas ietvertu likumdošanas pasākumus un finanšu stimulus gan valsts, gan privātajam sektoram, lai atbalstītu Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam izvirzīto

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra Regula (ES) Nr. 1143/2014 par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību (OV L 317, 4.11.2014., 35. lpp.).

² Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas 2020. gada aprīļa ziņojums “A Comprehensive Overview of Global Biodiversity Finance” (“Visaptverošs pārskats par finansējumu biodaudzveidībai pasaulē”).

mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu; aicina Komisiju rīkoties saistībā ar ilgtspējīgu korporatīvo iepirkumu;

140. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt politikas saskaņotību un saskaņot ES un valstu politikas virzienus ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam; aicina arī visos ES politikas virzienos ievērot visus līgumos paredzētos principus, jo īpaši piesardzības principu un principu “piesārņotājs maksā”;
141. uzsver, ka ir nepieciešams juridiski saistošs bioloģiskās daudzveidības pārvaldības satvars jeb biodaudzveidības akts, kas sekotu visaptverošam ietekmes novērtējumam un veidotu virzību līdz 2050. gadam, nosakot mērķu kopumu, tostarp mērķrādītājus 2030. gadam un *COP 15* saistības, un kas izveidotu uzraudzības mehānismu ar SMART rādītājiem gan aizsargājamām teritorijām, gan ārpus tām; aicina Komisiju šajā nolūkā 2022. gadā iesniegt tiesību akta priekšlikumu; uzsver, ka iedarbīgas pārvaldības nodrošināšanai būs izšķirīgi svarīgi pietiekami cilvēkresursi un finanšu resursi;
142. aicina Komisiju apsvērt iespēju izveidot neatkarīgu zinātnisku Eiropas Biodaudzveidības padomi vai līdzīgu struktūru, lai novērtētu, cik lielā mērā ES pasākumi saskan ar Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam vērienīgo iecerī, un izteiktu attiecīgus politikas ieteikumus, izvairoties no iespējamās pārklāšanās ar EVA vai citu ES vai starptautisku struktūru politikas virzieniem;
143. atgādina, ka Hartas 37. pantā ir atspoguļots princips par vides aizsardzības nodrošināšanu, kas jāiekļauj Savienības tiesību aktos; uzskata, ka hartā būtu jāatzīst tiesības uz veselīgu vidi un ka ES būtu arī jāuzņemas vadoša loma, atzīstot līdzīgas tiesības starptautiskā līmenī;

Pētniecība, inovācijas un izglītība

144. aicina Komisiju stiprināt bioloģisko daudzveidību ES jaunatnes programmās, piemēram, Eiropas Brīvprātīgo dienestā, un kā daļu no vispārējās “Erasmus” programmas uzsākt jaļo “Erasmus” programmu, kas būtu vērsta uz zināšanu, studentu un profesionāļu apmaiņu atjaunošanas un saglabāšanas jomā;
145. uzsver, ka ir nepieciešama dziļāka izpratne par biodaudzveidības sastāvu un ietekmi uz ekosistēmu darbību un ekosistēmu izturētspēju; uzskata, ka būtu jāveic vairāk gan fundamentālo, gan lietišķo pētījumu par biodaudzveidību, un uzsver, ka šim nolūkam būtu jāpiešķir pietiekams finansējums; prasa iekļaut pētījumus par biodaudzveidību dažādās ES un valstu finansēšanas programmās; atkārtoti aicina ES pētniecības programmās paredzēt īpašu uzdevumu bioloģiskajai daudzveidībai; uzsver, ka ir ievērojami jāpalielina finansējums publiskiem pētījumiem;
146. uzsver, cik svarīgi ir veikt vairāk pētījumu par biogeogrāfiskajiem reģioniem un organismu taksonomiju, kā arī atmežošanas un bioloģiskās daudzveidības zuduma ietekmi uz tādiem pamatpakalpojumiem kā pārtikas nodrošinājums; uzsver, ka ir jāuzlabo zināšanas par saitēm starp slimību rašanos, no vienas puses, un likumīgu un nelikumīgu tirdzniecību ar savvaļas augiem un dzīvniekiem, saglabāšanu un ekosistēmu degradāciju, no otras puses;
147. ir stingri pārliecināts, ka ir jāturpina okeānu pētniecība, ņemot vērā to, ka okeāni joprojām lielā mērā nav izpētīti; šajā sakarā aicina Komisiju uzņemties būtisku lomu ANO Okeānu zinātnes desmitgadē un ievērot ieteikumus, kas sniegti dokumentā “Mission Starfish 2030: Restore our Ocean and Waters”; uzsver, ka būtu jānodrošina arī

dziļjūras ekosistēmām un biodaudzveidībai paredzēts finansējums;

148. mudina veikt pētījumus par ilgtspējīgām lauksaimniecības inovācijām, tehnoloģijām un lauksaimniekiem paredzētām ražošanas metodēm un praksi, ar ko var uzlabot biodaudzveidību un ekosistēmu veselību, tostarp digitalizāciju, ilgtspējīgu agromežsaimniecību, zema riska ķīmisko pesticīdu bioloģiskām alternatīvām un lauksaimniecību bez pesticīdiem;
149. uzskata, ka lielāki pētniecības centieni būtu jāvelta arī saglabāšanas politikas virzienu, augsnes biodaudzveidības un ledāju un mūžīgā sasaluma kušanas ietekmei uz ekonomiku un iespējām;
150. atzinīgi vērtē Biodaudzveidības zināšanu centra un jaunās ES Augsnes observatorijas izveidi;
151. uzsver, cik svarīgi ir piešķirt pietiekamus resursus datu vākšanai un tādu rādītāju izstrādei, kuru uzdevums ir atbalstīt spēju veidošanu un ieinteresēto personu sadarbības palielināšanu biodaudzveidības jautājumos; atzīst, ka digitalizācija, lielie dati un MI var uzlabot mūsu izpratni un zināšanas par biodaudzveidību;
152. aicina Komisiju atbalstīt mazo un vidējo uzņēmumu pētniecības un inovācijas centienus, lai tie varētu sekmēt ES Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķus;
153. uzskata, ka zināšanām par vidi jābūt izglītības neatņemamai daļai; atbalsta aizsargājamo teritoriju izveidi arī izglītojošos nolūkos; uzsver, ka būtu jāatbalsta līdzdalības zinātnes un informētības palielināšana, cita starpā, lai parādītu sabiedrībai vajadzību aizsargāt un atjaunot biodaudzveidību;

Globālais bioloģiskās daudzveidības satvars laikposmam pēc 2020. gada, starptautiskā rīcība un okeānu pārvaldība

154. atgādina par nostāju, kas pausta rezolūcijā par *COP 15* attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, un nepieciešamību pēc daudzpusēja saistoša nolīguma laikposmam pēc 2020. gada, kas būtu līdzīgs Parīzes nolīgumam, lai līdz 2030. gadam apturētu bioloģiskās daudzveidības izzušanu un pavērstu šo tendenci pretējā virzienā, ar SMART mērķiem un rādītājiem, stingru īstenošanas satvaru un zinātnē balstītu, neatkarīgu un pārredzamu pārskatīšanas mehānismu; uzskata, ka 2021. gads ir izšķirīgs pavērsiens biodaudzveidībai pasaulē un ka ES vajadzētu izturēties kā globālam līderim šajā jomā un sarunās pieprasīt izvirzīt ambiciozus mērķus, arī juridiski saistošus globālos atjaunošanas un aizsardzības mērķrādītājus vismaz 30 % apmērā līdz 2030. gadam; šajā sakarā atzinīgi vērtē koalīcijas "Vērienīgi dabas un cilvēku mērķi" apņemšanos atbalstīt globālo mērķi visā pasaulē, kas paredz aizsargāt 30 % no sauszemes un jūrām; uzsver vajadzību atbalstīt valstis ar zemiem ienākumiem šī jaunā satvara īstenošanā; uzsver to, cik svarīgi ir iesaistīt privāto sektoru biodaudzveidības aizsardzībā un atjaunošanā;
155. aicina Komisiju censties panākt vērienīgu un skaidru globālu ilgtermiņa mērķrādītāju izvirzīšanu; atkārto savu nostāju, ka Eiropas Savienībai sarunās, iespējams, vajadzētu prasīt līdz 2050. gadam aizsargāt pusi no planētas¹;
156. atbalsta starptautiska līguma par pandēmijām izstrādi Pasaules Veselības organizācijas (PVO) paspārnē, lai stiprinātu nesatricināmību pret turpmākām pandēmijām; norāda, ka

¹ Rezolūcija par *COP15* Konvenciju par bioloģisko daudzveidību.

viens no *IPBES* darbsemināra par biodaudzveidību un pandēmijām ieteikumiem ir pandēmiju novēršanai veltītas augsta līmeņa starpvaldību padomes izveide, kuras uzdevums būtu atvieglot valdību sadarbību, tostarp sniedzot politiski nozīmīgu zinātnisku informāciju un koordinējot uzraudzības satvara izveidi, un likt pamatus iespējamiem mērķiem, strādājot triju Riodežaneiro konvenciju krustpunktā; aicina ES un dalībvalstis veicināt šādas padomes izveidi *COP 15*, kam būtu jādarbojas sinerģijā ar tādām esošām struktūrām kā PVO;

157. aicina Komisiju un dalībvalstis prasīt sagatavot *IPCC* īpašo ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un klimata pārmaiņām;
158. ir nobažījies par jaunajiem juridiskajiem, vidiskajiem, biodrošības un pārvaldības uzdevumiem, kas varētu rasties no gēnu inženierijas radītu gēnu dziņas organismu izplatīšanas vidē, tostarp dabas saglabāšanas nolūkā; atzīst Konvencijas par bioloģisko daudzveidību *ad hoc* tehnisko ekspertu grupas rezultātus jautājumos par gēnu dziņām un dzīvām modificētām zivīm¹, kas pauž bažas par grūtībām saistībā ar to izturēšanās prognozēšanu, radīto risku novērtēšanu un kontroli pēc izplatīšanas; norāda, ka gēnu dziņas organismi paši var kļūt par invazīvām sugām; uzskata, ka būtu pilnībā jāizstrādā pasaules un ES līmeņa riska novērtēšanas norādījumi, instrumenti un vides monitoringa satvars, kā arī skaidri globālās pārvaldības mehānismi un iedarbīgi mehānismi gēnu dziņas organismu kontrolei un to radīto seku likvidēšanai, un ka nepieciešami papildu pētījumi par gēnu dziņas organismu ietekmi uz veselību, vidi, ekoloģiju, kā arī ētikas un citiem apsvērumiem, lai labāk izprastu to iespējamo ietekmi; tāpēc uzskata, ka saskaņā ar piesardzības principu nav pieļaujama nekāda gēnu inženierijas radītu gēnu dziņas organismu izplatīšana, arī dabas saglabāšanas nolūkos²;
159. Uzsver zaļās diplomātijas, tirdzniecības politikas un daudzpusējas rīcības potenciālu biodaudzveidības aizsardzības veicināšanā ārpus Eiropas; pauž savu atbalstu ANO Ekosistēmu atjaunošanas desmitgadei (2021.–2031. g.) un aicina Komisiju un dalībvalstis reāli integrēt vides aizsardzību un biodaudzveidību visās āreņās darbībās;
160. aicina Komisiju uzņemties vadību centienos pie starptautiska nolīguma par dabas resursu pārvaldību, lai dabas resursu patēriņā paliktu “planētas iespēju robežās”;
161. uzsver arī to, ka ekosistēmu degradācija un spiediens uz tām kaitē vispārējiem centieniem panākt ilgtspējīgu attīstību un apgrūtina iespējas sasniegt lielāko daļu no 2030. gadam izvirzītajiem IAM, jo īpaši raugoties uz tādiem mērķiem kā nabadzības un bada izskaušana, ūdens un sanitārijas pieejamības nodrošināšana, pārtikas nodrošinājuma panākšana, veselīgas dzīves nodrošināšana un sociālekonomiskās nevienlīdzības mazināšana valstīs un starp tām;
162. uzsver, ka klimata pārmaiņas un vides degradācija arvien vairāk mijiedarbojas ar cilvēku pārvietošanas virzītājspēkiem, jo klimata pārmaiņu, vides degradācijas un katastrofu dēļ cilvēki ir spiesti pamest mājas; norāda, ka klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības zuduma dēļ šādu krīžu skaits nākamajās desmitgadēs dubultosies, ja vien tagad netiks īstenota ātra un efektīva rīcība; uzsver, ka ES ir jābūt

¹ KBD *ad hoc* tehnisko ekspertu grupas ziņojums par 2020. gada 15. aprīļa riska novērtējumu.

² Turpat.

gatavai uz cilvēku pārvietošanu klimata dēļ un vides degradācijas un katastrofu dēļ, un atzīst, ka ir jāīsteno piemēroti pasākumi, lai aizsargātu skarto iedzīvotāju cilvēktiesības;

163. aicina Komisiju Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta (*NDICI*) un tirdzniecības atbalsta satvarā jo īpaši atvieglināt spēju veidošanu saņēmējvalstīs, tostarp zināšanu pārnesi, tehnoloģiju nodošanu un prasmju apguvi, lai īstenotu KBD, Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) un citas biodaudzveidības aizsardzībai būtiskas konvencijas un nolīgumus; uzstāj, ka ir jāstiprina sadarbības programmas ar trešām valstīm, tai skaitā starpparlamentu dialogi, lai saglabātu to vietējo bioloģisko daudzveidību, un jāpalīdz jaunattīstības valstīm šīs programmas īstenot; prasa arī uzlabot pārrobežu ekosistēmu un migrācijas ceļu un sugu kopīgu pārvaldību un samazināt biodaudzveidības zuduma riska nodošanas uz citām pasaules daļām iespējamību;
164. atzinīgi vērtē tādas iniciatīvas kā Āfrikas “lielais zaļais mūris” un aicina Komisiju izstrādāt līdzīgas iniciatīvas citiem reģioniem, un atbalstīt starptautiskas iniciatīvas bioloģiskās daudzveidības atjaunošanai visā pasaulē, vienlaikus paplašinot svarīgākās bioloģiskās daudzveidības teritorijas, lai palīdzētu palielināt jaunattīstības valstu noturību pret klimata pārmaiņām; uzskata, ka jaunais *NDICI* varētu funkcionēt kā nozīmīgs virzītājspēks izmaiņu panākšanai bioloģiskās daudzveidības atjaunošanas un saglabāšanas jomā visā pasaulē; uzskata, ka jaunajā *NDICI* ievērojama budžeta daļa būtu jāizmanto bioloģiskās daudzveidības atjaunošanai un saglabāšanai, palīdzot sasniegt vispārējo bioloģiskās daudzveidības integrēšanas mērķrādītāju;
165. uzskata, ka pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu zināšanas ir izšķirīgi svarīgas biodaudzveidības aizsardzībā un atgādina, ka *IPCC* Īpašajā ziņojumā par klimata pārmaiņām un zemi atzīts, ka pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām ir izšķirīga loma vides saglabāšanā; mudina Komisiju un dalībvalstis turpināt sadarbīties ar starptautisko sabiedrību, lai atzītu minēto kopienu ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, garantētu viņu tiesības un atbalstītu viņu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos; aicina visas dalībvalstis arī nekavējoties ratificēt SDO 1989. gada Konvenciju par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām (SDO Konvencija Nr. 169);
166. atbalsta ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos centienus izstrādāt pamatnostādnes par pienākumiem cilvēktiesību jomā, kuri saistīti ar vidi, ekosistēmām un bioloģisko daudzveidību; aicina ES dalībvalstis un iestādes iestāties par ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos 2018. gadā izklāstīto pamatprincipu par cilvēktiesību un vidi globālu īstenošanu un atbalstīt to; turklāt prasa Eiropas Savienībai atbalstīt ANO Vides programmas vides tiesību iniciatīvu;
167. mudina ES un dalībvalstis veicināt ekocīda atzīšanu par starptautisku noziegumu saskaņā ar Starptautiskās Krimināltiesas (SKT) Romas statūtiem;
168. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos nodrošināt visos ES tirdzniecības nolīgumos ietvertu biodaudzveidības noteikumu pilnīgu īstenošanu un izpildi un labāk novērtēt to ietekmi uz biodaudzveidību; atzinīgi vērtē arī to, ka jaunā tirdzniecības stratēģija “aicina uz ciešāku politikas integrāciju starp tirdzniecības rīcībpolitikām un ES iekšpolitikas nostādnēm” un atzīst, ka “biodaudzveidības saglabāšana ir pasaules

mēroga uzdevums, kam nepieciešami globāli centieni”¹; uzsver, ka tirdzniecības sekmētā dramatiskā biodaudzveidības zuduma problēma tiek nepareizi risināta gan spēkā esošo brīvās tirdzniecības nolīgumu (BTN) struktūrā, gan pašreizējos PTO noteikumos; tādēļ aicina Komisiju nekavējoties apsvērt specifiskus un konkrētus pasākumus, lai ES tirdzniecības nolīgumi neradītu vai nedraudētu izraisīt biodaudzveidības zudumu, un aicina ES tirdzniecības politiku efektīvi saskaņot ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam;

169. aicina Komisiju arī nodrošināt, ka visi jaunie un turpmākie tirdzniecības un investīciju nolīgumi pilnībā atbilst Eiropas zaļajam kursam, Parīzes nolīgumam, ES bioloģiskās daudzveidības saistībām un IAM un ka tajos ir ietvertas saistošas un izpildāmas nodaļas par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, kā arī drošības pasākumi un iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas par noteikumu neievērošanu, tostarp iespēja atkal ieviest tarifus; aicina Komisiju arī veicināt līdzīgu pasākumu iekļaušanu arī pašreizējos tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos;
170. uzsver, cik būtiski ir biodaudzveidības dimensiju kopā ar ekonomikas un sociālo dimensiju sistemātiski iekļaut visos ilgtspējas ietekmes novērtējumos (IIN), kuros jāizmanto noturīgāka metodika nekā līdz šim, kā tas ieteikts pieejamajos Komisijas pētījumos, un tas konsekventi jāņem vērā biodaudzveidības jautājumos; prasa, lai IIN tiktu veikti kā daļa no turpmāko brīvās tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumu analīzes attiecībā uz to darbības jomu; prasa, lai pēc iespējas drīzāk sarunu gaitā IIN tiktu regulāri atjaunināti nolūkā pienācīgi apzināt, izvērtēt un novērst iespējamus biodaudzveidības apdraudējumus attiecīgajā reģionā, kā arī ES, un, tos ņemot vērā, formulētu attiecīgās divpusējās saistības, kas izklāstītas sarunās;
171. aicina Komisiju nodrošināt to, ka tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības (TIA) sadaļās tiek iekļauts ceļvedis ar konkrētām un pārbaudāmām saistībām, uz kuru pamata tiks panākts progress pārējās sadaļās; uzsver, cik būtiski ir tirdzniecības nolīgumiem sistemātiski veikt regulārus ilgtspējas *ex post* novērtējumus, lai nodrošinātu atbilstību ES starptautiskajām saistībām biodaudzveidības jomā; aicina Komisiju atjaunināt pašreizējās tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumu sadaļas, izmantojot aktīvas un savlaicīgas pārskatīšanas klauzulas, lai pēc iespējas drīzāk nodrošinātu spēkā esošo BTN saskaņošanu ar Eiropas zaļo kursu, un aicina iepazīstināt Parlamentu ar gūtajiem rezultātiem un plānotajiem pielāgojumiem;
172. prasa, lai savā pilnvaru projektā attiecībā uz turpmākajiem nolīgumiem un pašreizējo nolīgumu pārskatīšanā Padome Biodaudzveidības konvenciju (KBD) noteiktu par būtisku BTN elementu ar nosacījumu, ka tiek panākta vienošanās par obligātiem mehānismiem nacionālo mērķu pārskatīšanai; aicina Padomi arī *CITES* kopā ar Parīzes nolīgumu padarīt par būtiskiem BTN elementiem un uzsvērt to efektīvas īstenošanas vajadzību; uzsver Vispārējās preferenču shēmas regulas gaidāmās reformas nozīmi to daudzpusējo klimata un vides konvenciju efektīvā īstenošanā, uz kurām regula attiecas, ietverot KBD;
173. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka importēti produkti atbilst tādiem pašiem standartiem, kādus jāievēro Eiropas ražotājiem, lai aizsargātu vidi un bioloģisko daudzveidību un nodrošinātu cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu; uzsver vajadzību veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā pasaulē un veikt pasākumus

¹ Komisijas 2021. gada 18. februāra paziņojums “Tirdzniecības politikas pārskatīšana — atvērta, ilgtspējīga un pārliecinoša tirdzniecības politika” (COM(2021)0066),

nolūkā nepieļaut bioloģiskās daudzveidības zuduma iespējamu pārvešanu uz ārvalstīm; aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek veikts detalizēts un neatkarīgs pētījums par ES eksporta un tā ražošanas metožu ietekmi uz biodaudzveidību;

174. aicina Komisiju rīkoties, lai neļautu no ES eksportēt bīstamas vielas, kuras ir aizliegtas ES, kas būtu saskaņā ar principu “nekaitēt”, Roterdamas Konvenciju par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, un Eiropas zaļo kursu;
175. atbalsta Komisijas vēlmi starptautiskajās diskusijās par tirdzniecību un vidi veidot izpratni un palielināt informētību, panākot tādu attiecīgo PTO noteikumu interpretāciju, kuros atzītas dalībvalstu tiesības efektīvi reaģēt uz globālām vides problēmām, jo īpaši klimata pārmaiņām un biodaudzveidības aizsardzību, galvenokārt izmantojot ar produktiem nesaistītu procesu un ražošanas metožu pieeju; turklāt uzskata, ka ES būtu jāstrādā pie tā, lai gaidāmajā darbā pie PTO reformas iekļautu saistošus biodaudzveidības aizsardzības līmeņus; mudina Komisiju apsvērt iespēju iekļaut speciālās zināšanas par tirdzniecību un vidi strīdos, kas izriet no konfliktiem starp tirdzniecības saistībām un vides aizsardzības izņēmumiem; mudina Komisiju popularizēt šo priekšlikumu saistībā ar tās PTO iniciatīvu klimata un tirdzniecības jomā; prasa veikt neatkarīgu padziļinātu analīzi par ietekmi, ko uz biodaudzveidību rada atlikušo strīdu starp ieguldītāju un valsti izšķiršana un ieguldījumus reglamentējošie tiesu sistēmas noteikumi tirdzniecības nolīgumos;
176. pauž nožēlu par ES savvaļas dzīvnieku un augu tirdzniecības noteikumu nepilnīgo īstenošanu, jo tie neattiecas uz visām būtiskajām sugām un neparedz vienādu aizsardzības līmeni nebrīvē selekcionētiem dzīvniekiem; aicina Komisiju, kad tā pārskatīs ES rīcības plānu savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai, kopīgi pievērsties gan likumīgai komerciālai tirdzniecībai, gan nelikumīgai tirdzniecībai; šādai pieejai būtu pilnībā jāatbilst Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un jāsaņem pienācīgs finansējums, tostarp palīdzība trešām valstīm un savvaļas dzīvnieku glābšanas centriem un rezervātiem; aicina Komisiju arī ierosināt tiesību aktus, ar kuriem tiek nodrošināts, ka tiek aizliegts tādu savvaļas augu un dzīvnieku imports, pārkraušana, iegādāšanās un pārdošana, kas iegūti, apstrādāti, transportēti vai pārdoti, pārkāpjot izcelsmes valsts tiesību aktus;
177. aicina Komisiju un dalībvalstis uzņemties vadošo loma centienos pārtraukt komerciālu tirdzniecību ar apdraudētām sugām un to daļām; uzsver, cik svarīgi šajā nolūkā ir izstrādāt SMART mērķrādītājus; atkārtoti aicina Eiropas līmenī pilnībā un nekavējoties aizliegt ziloņkaula, tostarp “pirmskonvencijas” ziloņkaula, tirdzniecību, eksportu un reeksportu Eiropas Savienībā vai uz galamērķiem ārpus ES¹, tostarp “pirmskonvencijas” ziloņkaula, komercitirdzniecību, eksportu un reeksportu Eiropas Savienībā vai uz galamērķiem ārpus ES, vienlaikus norādot, ka attiecībā uz importu un eksportu zinātniskiem mērķiem, mūzikas instrumentiem, kuri likumīgi iegūti pirms 1975. gada, un attiecībā uz tirdzniecību ar artefaktiem un senlietām, kas izgatavotas pirms 1947. gada, būtu jāsauglabā ierobežoti izņēmumi, ja vien var uzrādīt derīgu sertifikātu, un prasa noteikt līdzīgus ierobežojumus attiecībā uz citām apdraudētām sugām, piemēram, tīģeriem un degunradžiem; prasa bez turpmākas kavēšanās ieviest

¹ Eiropas Parlamenta 2016. gada 24. novembra rezolūcija par ES rīcības plānu savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai (OV C 224, 27.6.2018., 117. lpp.).

šādu aizliegumu 2021. gadā;

178. aicina Komisiju un dalībvalstis palīdzēt pasaules sabiedrībai pievērsties ar savvaļas dzīvnieku komerciālas tirdzniecības un pārdošanas radītajiem riskiem; aicina Komisiju izmantot BTN paredzētos regulatīvos dialogus, lai popularizētu stingros ES sanitāros un fitosanitāros standartus un dzīvnieku labturību nolūkā samazināt turpmāku epidēmiju un pandēmiju izcelšanās riskus; aicina Komisiju arī apsvērt iespēju vajadzības gadījumā noteikt moratoriju savvaļas dzīvnieku vai jebkādu citu sugu dzīvnieku importam no apvidiem, kuros ziņots par infekcijas slimību uzliesmojumiem, un līdz ar to risinātu jebkuras bažas par drošību;
179. ar dziļām bažām norāda, ka kopš 1980. gada plastmasas piesārņojums jūrā ir palielinājies desmitkārtīgi, skarot vismaz 267 sugas un cilvēku veselību; pauž bažas par mikroplastmasas un nanoplastmasas radīto piesārņojumu to ietekmi uz jūras bioloģisko daudzveidību; uzsver vajadzību veidot sinerģiju starp aprītes ekonomikas rīcības plānu un Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam;
180. aicina ES vadīt sarunas par globālu nolīgumu par plastmasu, tostarp par to, ka līdz 2030. gadam jāizskauž plastmasas piesārņojums okeānos, ar saistošiem mērķrādītājiem;
181. norāda, ka PTO dalībvalstīm līdz 2020. gada beigām neizdevās noslēgt notiekošās sarunas par zivsaimniecības subsīdijām; pauž dziļu nožēlu par to, ka nav īstenota apņemšanās saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem (14.6. IAM), proti, līdz 2020. gadam izbeigt kaitīgas zivsaimniecības subsīdijas; atbalsta aicinājumu slēgt globālu nolīgumu par kaitīgu zivsaimniecības subsīdiju aizliegšanu; tāpēc aicina ES uzņemties lielāku lomu sarunās un aicina Komisiju nodrošināt, ka tirdzniecības nolīgumos ietvertie zivsaimniecības noteikumi atbilst jūras biodaudzveidības aizsardzības prasībām;
182. uzsver, ka okeāni starptautiskā līmenī būtu jāatzīst par pasaules mēroga kopīgu resursu, lai nodrošinātu to aizsardzību; prasa Eiropas Savienībai nākamajā Starpvaldību konferences biodaudzveidības jautājumos ārpus valstu jurisdikcijas sesijā pieprasīt vērīgu globāla okeāna nolīguma pieņemšanu, lai visā pasaulē aizsargātu jūras bioloģisko daudzveidību teritorijās ārpus dalībvalstu jurisdikcijas, un izveidot starpvaldību padomi okeānu jautājumā;
183. uzsver vajadzību izveidot integrētu ES jūrlietu politikas satvaru, kas nodrošinātu jūras bioloģiskās daudzveidības, klimata politikas un KZP saskaņotību;
184. uzsver, ka tiek uzskatīts, ka dziļjūrā ir visbagātākā bioloģiskā daudzveidība uz zemes un ka tā sniedz ļoti svarīgus vides pakalpojumus, tostarp ilgtermiņa oglekļa sekvestrēšanu; norāda, ka dziļjūras izrakteņu ieguve visticamāk izraisīs nenovēršamu un pastāvīgu bioloģiskās daudzveidības zudumu; uzsver, ka jaunajai dziļjūras ieguves nozarei ir jāpiemēro piesardzības princips; atgādina par savu 2018. gada 16. janvāra rezolūciju par okeānu starptautisko pārvaldību¹ un aicina Komisiju un dalībvalstis virzīt — tostarp Starptautiskajā Jūras dziļu pārvaldē — dziļjūras izrakteņu ieguves moratoriju līdz brīdim, kad būs pietiekami izpētīta dziļjūras izrakteņu ieguves ietekme uz jūras vidi, biodaudzveidību un cilvēka darbībām jūrā un dziļjūras izrakteņu ieguvei būs iespējams pārvaldīt tā, lai nodrošinātu, ka netiek izraisīts ne jūras biodaudzveidības zudums, ne

¹ Eiropas Parlamenta 2018. gada 16. janvāra rezolūcija “Okeānu starptautiskā pārvaldība: okeānu nākotnes veidošanas darbākārība saistībā ar” (OV C 458, 19.12.2018., 9. lpp.).

jūras ekosistēmu degradācija; uzsver, ka Komisijai ir jāaptur finansējuma sniegšana jūras gultnes ieguves tehnoloģiju attīstīšanai, ievērojot aprites ekonomikas principu, kas paredz minerālu un metālu izmantošanas samazināšanu, atkalizmantošanu un reciklēšanu;

185. atkārti savu aicinājumu¹ dalībvalstīm un komisijai sadarboties ar Starptautisko Jūras dziļi pārvaldi, lai panāktu pārredzamību attiecībā uz tās darba metodēm, kā arī jūras vides efektīvu aizsardzību pret kaitīgu ietekmi un jūras vides aizsardzību un saglabāšanu, kā prasīts ANO Jūras tiesību konvencijas XI un XII daļā, un aicina dalībvalstis uzņemties proaktīvu un progresīvu lomu starptautiskajās struktūrās, lai nāktu klajā ar pārredzamības reformām un palielinātu vispārējo vērienīgumu vides jomā veikto darbību ziņā;
186. norāda uz vaļu populāciju būtisko nozīmi jūras ekosistēmām un oglekļa sekvēstrēšanā; atkārtoti pauž stingru atbalstu tam, lai arī turpmāk būtu spēkā vispārējais moratorijs attiecībā uz vaļu medībām komerciālos nolūkos un no vaļiem iegūtu produktu starptautiskas komercitirdzniecības aizliegums;² pauž nožēlu par Japānas izstāšanos no Starptautiskās Vaļu medību komisijas (*IWC*); mudina Norvēģiju un Japānu izbeigt vaļu medības; aicina ES un dalībvalstis mudināt *IWC* oficiāli risināt jautājumu par Norvēģijas komerciālajām vaļu medībām;
187. aicina Fēru Salas izbeigt pretrunīgās ikgadējās garspuras grindu medības, ko sauc arī par *Grindadráp*; aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis nepārtraukti runāt ar Fēru Salām par šo jautājumu, lai izbeigtu šo praksi;

Dabas aizsardzības tiesību aktu īstenošana un izpilde

188. mudina dalībvalstis pilnībā īstenot un ievērot saistības, kas noteiktas spēkā esošajos ES tiesību aktos dabas aizsardzības jomā; aicina Komisiju ātrāk, iedarbīgāk un pārredzamāk, tostarp regulāri veicot lietu pēcpārbaudi, īstenot pienākumu neizpildes procedūras, lai novērstu visus neatbilstības gadījumus, un līdz 2022. gadam uzlabot savu publisko datubāzi tā, lai būtu iespējams skaidri saprotamā un pieklūstamā veidā izsekot pasākumiem, ko dalībvalstis un Komisija veikušas, reaģējot uz pārkāpumiem vides jomā; prasa Komisijai arī piešķirt pietiekamus līdzekļus, lai pārvarētu pašreizējo kavēšanos; uzskata, ka pietiekams kvalificētu darbinieku skaits un resursu daudzums ir priekšnoteikums sekmīgai ES politikas virzienu īstenošanai un izpildes nodrošināšanai;
189. konkrētāk aicina Komisiju ātri uzsākt pārkāpuma procedūras par nelikumīgas mežizstrādes lietām, sadarbojoties ar tādām citām Eiropas organizācijām kā Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un par Ūdens pamatdirektīvas³ un Jūras stratēģijas pamatdirektīvas⁴ neievērošanu nolūkā izpildīt prasības, kas jāpilda, lai panāktu labu vides stāvokli Eiropas jūrās un ūdeņos;
190. aicina dalībvalstis, tostarp reģionālās un vietējās iestādes, paātrināt īstenošanu un

¹ Rezolūcija par okeānu starptautisko pārvaldību.

² Rezolūcija par vaļu medībām Norvēģijā.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīva 2008/56/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).

izpildes nodrošināšanu, bet dalībvalstu valdības — atjaunināt savas bioloģiskās daudzveidības stratēģijas un iesniegt Komisijai reizi divos gados izstrādātus īstenošanas ziņojumus par Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam īstenošanu valsts līmenī; aicina Komisiju veikt vidusposma novērtējumu un vajadzības gadījumā pārskatīt stratēģiju;

191. uzsver, ka ES tiesību aktu īstenošana un izpildes nodrošināšana visās dalībvalstīs ir svarīga arī tāpēc, lai būtu iespējams nodrošināt stabilu un pārredzamu tiesisko regulējumu ieinteresētajām personām, tostarp ekonomikas dalībniekiem; mudina Komisiju un dalībvalstis sasniegt Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķus veidā, kas būtu maksimāli efektīvs un vienlaikus neradītu lieku administratīvo slogu;
192. uzskata, ka ir jānostiprina cīņa pret noziegumiem pret vidi gan dalībvalstīs, gan pāri to robežām; uzskata, ka ES dalībvalstīs pastāv lielas atšķirības, kas neļauj vides krimināltiesībām būt iedarbīgām; tāpēc mudina Komisiju pārskatīt Direktīvu par vides krimināltiesisko aizsardzību¹, lai novērstu šīs atšķirības; prasa noziegumus un pārkāpumus pret vidi, piemēram, NNN zveju un noziegumus pret dzīvo dabu atzīt par smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, par ko būtu jāsaņem atbilstīgs sods, it sevišķi organizētās noziedzības kontekstā; prasa Komisijai arī izpētīt, vai ir iespējams ANO Konvencijai pret transnacionālo organizēto noziedzību pievienot protokolu saistībā ar noziegumiem pret dzīvo dabu;
193. uzsver, cik svarīga ir atbildība tiesību aktu pārkāpumu vai vides kaitējumu gadījumā; prasa pēc iespējas drīz pārskatīt Direktīvu par atbildību vides jomā² un pārveidot to par pilnībā saskaņotu regulējumu;
194. pauž dziļas bažas par vides tiesību aizstāvju un aktīvistu situāciju, jo īpaši jaunattīstības valstīs, un aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt viņus visā pasaulē;
195. mudina Komisiju izstrādāt īpašu stratēģiju, kurā būtu paredzēta aizsardzība un atbalsts vietējām kopienām un ar vidi saistīto cilvēktiesību un tiesību uz zemi aizstāvjiem un kurai vajadzētu būt koordinētai visās ārējās palīdzības programmās; aicina arī palielināt atbalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības jomā, jo īpaši veidojot partnerības un pilnveidojot spējas aizsargāt pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības;
196. atkārtoti norāda, ka dalībvalstīm ir jānodrošina *Natura 2000* teritoriju saglabāšana un aizsargājamo sugu un dzīvotņu labvēlīgas saglabāšanās stāvokļa uzturēšana vai atjaunošana; prasa pilnībā īstenot Dzīvotņu direktīvu, saskaņojot saglabāšanas pasākumus ar jaunākajiem zinātnes un tehnikas sasniegumiem; apzinās problēmas, ko rada lopkopības un lielo plēsēju līdzāspastāvēšana dažās dalībvalstīs; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis īstenot atbilstīgus pasākumus, lai risinātu sociālekonomiskos konfliktus, kas saistīti ar lielu plēsīgo dzīvnieku līdzāspastāvēšanu, piemēram, ar preventīviem un kompensācijas pasākumiem, nodrošinot šo dzīvnieku aizsardzību; norāda, ka pastāv skaidras pamatnostādnes šo pasākumu īstenošanai saskaņā ar

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/99/EK par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīva 2004/35/EK par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atlīdzināšanu (OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.).

Direktīvu 92/43/EEK, tostarp attiecībā uz vilku hibridizāciju;

197. uzsver, ka stratēģijas sekmīga īstenošana ir atkarīga no visu attiecīgo dalībnieku un nozaru iesaistīšanās; uzsver vajadzību iesaistīt šos dalībniekus un nozares un paredzēt tiem stimulus, lai virzītos uz Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķu sasniegšanu; aicina Komisiju izveidot ieinteresēto personu platformu diskusijām, kurā būtu pārstāvētas dažādās ieinteresētās personas un kopienas, un nodrošināt iekļaujošu, taisnīgu un taisnīgu pāreju; uzskata, ka šai platformai būtu jāatvieglo aktīva un reprezentatīva kopienu un ieinteresēto personu līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā;

198. uzsver, ka gaidāmajā direktīvas par nefinanšu informācijas atklāšanu pārskatīšanā ir svarīgi iekļaut prasības, kas ietver gan klimata, gan bioloģiskās daudzveidības prasības;

o

o o

199. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.